

Jaarplan 2024

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Faculteit	Rechtsgeleerdheid
Datum	20 oktober
Versie	3.0
Status	versie definitief concept
Opstellers	Faculteitsbestuur Rechtsgeleerdheid

Inhoud

Inhoud	2
1. Dashboard en bespreekpunten CvB	3
2. Bijdrage aan speerpunten strategie 2020-2025	5
3. Toelichting hoofdlijnen van de begroting	6
4. Onderwijs	9
5. Onderzoek	28
6. Valorisatie en impact	32
7. Personeelsbeleid	34
8. Financiën	35
9. Risicomanagement	40
10. Privacy	46
11. Kennisveiligheid	49

1. Dashboard en bespreekpunten CvB

1.1 Dashboard

	Plan	Progn	Plan	Werk	Werk	Werk
Onderwijs	24/25	23/24	23/24	22/23	21/22	20/21
- Instroom BA (EOI)	830	810	890	693	830	824
- Instroom PM (EOI) (m.l.v. werk 20/21)	0	0	1	0	0	1
- Instroom MA (EOI)	900	800	950	827	883	960
- Instroom Totaal (EOI)	1730	1.710	1.841	1.520	1.713	1.785
- % Internationale instroom	10%	12%	9%	14%	0%	0%

	Plan	Progn	Plan	Werk	Werk	Werk
Onderzoek	2024	2023	2023	2022	2021	2020
- Promoties#	14	14	14	4	15	9
- KNAW-lidmaatschappen, totaal #	3	5	5	5	5	4
- Nieuwe toekenn. VI/ERC/MC	2	1	1	2	1	1
- Participatie H2020 (€k) (excl ERC)	100	53	100	117	100	322
- % Baten 2e Geldstroom	1%	1%	1%	2%	1%	2%
- % Baten 3e Geldstroom Onderzoek	2%	2%	2%	3%	3%	4%

	Plan	Progn	Plan	Werk	Werk	Werk
Valorisatie	2024	2023	2023	2022	2021	2020
- Actieve Spin-offs #	0	0	0	?	0	0
- Deelnemers aan LLO (PGO, HOVO etc) #	2300	2050	2250	2010	2.470	2211
- Aantal keren genoemd in media	350	380	350	378	371	384

	Plan	Progn	Plan	Werk	Werk	Werk
HRM	2024	2023	2023	2022	2021	2020
- Fte (aangesteld per ultimo)	275	281	293	292	279	248
- % Gevoerde jaargesprekken (80%)	60%	60%	60%	36%	nbn	?
- % WP tijdelijk < 4 jr. (2,2%)	nbn	nbn	28%	nbn	nbn	36%
- % BKO (85%)	90%	90%	90%	81%	81%	85%
- % Reg. Nevenwerkzaamheden	100%	100%	100%	100%	nbn	93%
- % Vrouwelijke hgl. (35%)	40%	40%	36%	37%	36%	37%
- % Ziekteverzuim	3,50%	3,6%	3,0%	3,1%	3,5%	3,8%
- % OBP	18%	16%	15%	16%	16%	17%
- % tijdelijke dienstverbanden / eigen fte personeel	47%	47%	40%	47%	52%	54%
- % Opleidingskosten/loonkosten (1%)	1%	1,0%	1,0%	0,7%	nbn	0,3%
- % Verloftegoed/loonkosten (2,6%)	2,60%	2,6%	2,6%	5,2%	nbn	3,4%
- % Kosten ingehuurd personeel/ kosten eigen personeel	1%	1,8%	3,0%	2,2%	nbn	3,9%

	Plan	Progn	Plan	Werk	Werk	Werk
Financiën	2024	2023	2023	2022	2021	2020
- Omzet (€m)	50,3	43,1	43,0	41,3	38,2	34,0
- 2e Geldstroom (€m)	0,5	0,5	0,5	0,8	0,7	0,5
- 3e Geldstroom Onderzoek (€m)	1,0	1,0	1,0	1,3	1,6	1,5
- 3e Geldstroom Onderwijs (€m)	2,2	2,0	2,1	1,9	1,9	1,7
- B.W. Collegegelden (€m)	1,0	0,9	0,9	1,1	0,9	1,0
- Resultaat (€m)	-1,3	1,1	-2,1	-1,4	-0,2	-0,5
- GPL (€k)	94,6	87,2	87,3	85,7	81,4	82,8
- Externe inhuur (€m)	0,2	0,4	0,0	0,5	0,3	0,8
- Fte (gemiddeld doorbelast)	287	281	293	277	270	232

1.2 Top drie prioriteiten voor 2024

Prioriteiten

De prioriteit voor 2024 ligt op het invulling geven aan het Plan van Aanpak dat in het extra Bestuurlijk Overleg op 6 juli is besproken en vastgesteld. Er is een set van onderwijskundige maatregelen afgesproken die verder uitgewerkt gaan worden in het Jaarplan 2024 en later. Afgesproken is dat een concretisering van de maatregelen in een aparte notitie zal worden beschreven voor het BO dat eind november plaatsvindt. Het bezuinigingsscenario dat in het Plan van Aanpak is geschetst is de basis voor de begroting 2024. Dit wordt in het hoofdstuk Financiën verder uitgewerkt.

De uitdaging is dat een intensiveringsslag in het onderwijs moet worden gemaakt bij een daling van de personele inzet. Daarnaast moet invulling gegeven gaan worden aan Starters- en Stimuleringsbeurzen. Er is draagvlak onder de staf om hier uit te gaan komen, maar dan is het belangrijk dat randvoorwaarden goed geregeld zijn. Bestuurlijke rust creëert de omstandigheden die nodig zijn om de uitdaging aan te gaan.

Op dit moment zijn er geen activiteiten die wij willen beëindigen. Wij zetten in op continuering van ons onderwijsaanbod, met waar mogelijk verhoging en/of kwaliteitsverbetering van de instroom. Onderzoek moet juist worden uitgebreid. In 2024 loopt het sectorplan Rechtsgeleerdheid af. Wij rekenen op continuering van het huidige niveau.

1.3 Belangrijkste vragen c.q. bespreekpunten met het CvB

1 Plan van Aanpak

In het Plan van Aanpak zijn de noodzakelijke randvoorwaarden beschreven voor uitvoering van het plan. De financiële en mogelijk personele consequenties zullen conform afspraak separaat worden bepaald en via de dienst Financiën worden ingebracht voor het Jaarplan 2024.

Er is reeds een start gemaakt met de uitrol van het Plan van Aanpak-onderdeel onderwijsrendementen. Het streven is dat de faculteit met de start van het collegejaar 2024-2025 de plannen met betrekking tot het verbeteren van de onderwijsrendementen heeft ingevoerd en afgerond.

Het BO is pas eind november gepland. In een aparte notitie zal de faculteit de voorgenomen en de reeds genomen onderwijsmaatregelen aanleveren.

2 Onderzoeksfinanciering

Een punt dat in ieder geval ook terug moet komen is de onderzoeksfinanciering. Recent heeft de rector ons verzocht meer informatie te geven over de oorsprong en aard van de discussie over de 30%-basis financiering voor het onderzoek. Mogelijk dat dit onderwerp te veel in de boezem van de stuurgroep VUSAM is blijven hangen.

Het BO vindt plaats met de nieuwe voorzitter van het College van Bestuur en is daarnaast het laatste BO van de huidige decaan van onze faculteit. Het is een uitgelezen mogelijkheid om dit voor de faculteit zeer belangrijke onderwerp nog een keer te bespreken en zo mogelijk afspraken te maken hoe verder vorm gegeven gaat worden aan de VUSAM-afspraken uit 2020. Indien gewenst kan de faculteit een presentatie voorbereiden voor het najaars-BO.

2. Bijdrage aan speerpunten strategie 2020-2025

In dit hoofdstuk vindt u een korte reflectie op de bijdrage vanuit onze faculteit aan de speerpunten: ondernemend, divers en duurzaam.

Duurzaamheid in het onderwijs

De faculteit heeft duurzaamheid hoog in het vaandel staan. De faculteit biedt twee programma's en in totaal 22 vakken aan waarbinnen duurzaamheid een speerpunt is. Duurzaamheid is een van de 4 overkoepelende thema's die centraal staan in de bacheloropleiding Law in Society. Binnen deze opleiding wordt aan duurzaamheid aandacht besteed in onder andere de vakken Climate Change, (Un)sustainable Amsterdam en Law, Ethics and Sustainability.

De faculteit biedt naast de bacheloropleiding Law in Society de unieke afstudeerrichting Climate Change and Corporations binnen de Engelstalige masteropleiding International Business Law aan. Deze afstudeerrichting focust zich op fundamentele juridische vraagstukken op het gebied van klimaatverandering en duurzaamheid.

Ook binnen de andere opleidingen van de faculteit wordt aandacht besteed aan duurzaamheid. Binnen deze opleidingen zijn vakken te volgen (waaronder enkele clinics) waarbij duurzaamheid in de breedste zin van het woord aan bod komt. Denk bijvoorbeeld aan onderwerpen zoals wetgeving en energietransitie, technologische ontwikkelingen en natuurbehoud, milieudelicten, klimaatverandering en mensenrechten. Enkele van deze vakken zijn als minorvak toegankelijk voor alle VU-bachelorstudenten (zie ook 4.3.1. g). VULaw Academy heeft de leergang Klimaatverandering en Energietransitie ontwikkeld en heeft in samenwerking met het Amsterdam Center for Climate Change and the Law een actualiteitencursus georganiseerd. De faculteit wil zich actiever profileren als kennisinstituut voor juridische professionals met betrekking tot klimaatverandering, de energietransitie en het recht. Verder stimuleert VULaw Academy de docenten en deelnemers die naar de VU komen voor een opleiding om met het openbaar vervoer te reizen.

Diversiteit

De studentpopulatie van de faculteit is zeer divers; 25% tot 35% heeft een migratieachtergrond. De faculteit beschikt over een Culturele Raad van Advies. Deze heeft als doel de culturele diversiteit binnen de faculteit te bevorderen.

Binnen het onderwijs wordt er aandacht besteed aan diversiteit door de invoering van Mixed Classroom en het gebruik van niet-westerse bronnen in het onderwijs. De bacheloropleiding Law in Society is zelfs geheel geënt op het principe van Mixed Classroom.

Binnen de bacheloropleidingen Rechtsgeleerdheid en Notarieel recht is een leerlijn Ethiek en diversiteit geïntroduceerd. Deze leerlijn heeft onder andere tot doel actief en reflectief met het recht om te gaan. In de leerlijn wordt aandacht besteed aan onder andere ethische kwesties, diversiteitsbewustzijn en het ontwikkelen van sensitiviteit ten aanzien van diversiteit. De leerlijn wordt in de toekomst verder uitgerold. De numerus fixus opleiding Criminologie trekt een minder diverse studentpopulatie. Een medewerker onderzoekt in het kader van haar SKO of en hoe loting/selectie ingezet kan worden om de diversiteit van de instroom van deze opleiding te vergroten. Zie ook 4.3.4.e

Ondernemend

Aan het speerpunt ondernemend wordt aandacht gegeven in het kader van valorisatie, zoals bijvoorbeeld microcredentials (zie ook 6.1)

Binnen het onderwijs wordt aan alle instromende bachelorstudenten de leerlijn Professionele en Persoonlijke Identiteit (PPI) aangeboden. Binnen deze leerlijn (3-jarig) worden studenten actief betrokken bij hun eigen leerproces en ontwikkeling tot professionele deelnemers binnen de academische gemeenschap en hun toekomstige werkveld. Studenten worden gestimuleerd actief in te gaan op het bredere aanbod zoals A broader mind en Community service learning. De faculteit biedt stages en clinic onderwijs (Street Law, Start up Clinic etc) aan voor een bredere ontwikkeling.

3. Toelichting hoofdlijnen van de begroting

3.1 Hoofdlijnen van de begroting

Activiteiten begroting van de primaire processen (afgeronde bedragen in k€)	plan 2024	plan 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
ONDERWIJS					
Onderwijs eerste geldstroom	35.167	34.913	34.940	34.993	34.949
Onderwijs derde geldstroom	924	924	1.001	924	924
TOTAAL ONDERWIJS	36.091	35.837	35.941	35.917	35.874
ONDERZOEK					
Onderzoek eerste geldstroom	13.824	13.753	13.760	13.775	13.763
Onderzoek tweede geldstroom	531	531	531	531	531
Onderzoek derde geldstroom	835	835	835	835	835
TOTAAL ONDERZOEK	15.190	15.119	15.127	15.141	15.129
Ondersteuning/bedrijfsvoering	4.272	4.134	4.175	4.217	4.258
TOTAAL KOSTEN	55.553	55.090	55.243	55.276	55.261
Formatieplan	plan 2024	plan 2025	plan 2026	plan 2027	plan 2028
Aantal fte wp	241,8	231,2	230,1	230,1	227,3
Aantal fte obp	45,1	43,3	43,3	43,3	43,3
Aantal fte totaal	286,9	274,4	273,4	273,4	270,5

De begroting in hoofdlijnen is gebaseerd op het Plan van Aanpak. De lasten rond starter- en stimuleringsbeurzen zijn opgenomen onder 1e geldstroom onderzoek. Als gevolg van de ingezette besparingsmaatregelen dalen de kosten geleidelijk tot een stabiel niveau.

3.2 Speerpunten voor de medezeggenschap

In deze paragraaf is een samenvatting opgenomen van de wijze waarop de faculteit bijdraagt aan de verschillende speerpunten die de GV heeft meegegeven ten aanzien van de hoofdlijnen begroting 2024.

Addressing capacity issues

Complementing the VU's strategic ambition 'Social campus', the GV remains attentive to the capacity problems, which the VU is facing with growing student numbers. The GV continues to argue for sufficient lecture rooms, study areas and meeting places for students. The GV recommends monitoring the m² per student and considers it essential that this should not decrease by more than 10%, despite renovations in the current housing trajectory. After all, sufficient capacity promotes social cohesion as well as educational quality.

De faculteit deelt de zorg over het gebrek aan onderwijsruimtes maar heeft daar weinig invloed op. Binnen het Initium is enige jaren geleden het Concilium heringericht en ook is er recent een boekenvoorziening in samenwerking met de UB opgezet. Het faculteitsbestuur heeft afspraken gemaakt met FCO over heropening van het servicepunt van Eurest na een dringende oproep van FSR en studieverenigingen. Op deze manier wordt gezorgd voor meer ruimte voor sociale cohesie.

Sustainability

The VU spearhead 'sustainability' has implications for all processes within the VU. The GV calls on the CvB to pursue sustainability policies with maximum ambition, integrated into all VU processes. The GV urges regular review and evaluation of all existing processes and of new developments. The GV advises the Executive

Board to include a section on sustainability objectives and touchstones in every new policy document. This integration into all processes will also create awareness throughout the organisation.

Sustainability heeft een duidelijke plaats in onderwijs en onderzoek. Er is een gespecialiseerde mastertrack ontwikkeld op dat terrein en ook via law-clinics heeft dit thema een plaats in het curriculum gekregen.

Tevens is het onderwerp sustainability één van de vier overkoepelende thema's van de bacheloropleiding Law in Society. In de bedrijfsvoering zijn de oplossingen beperkt. Het duurzame dienstreisbeleid is uitgerold. Door het hybride werken is gedeeltelijk thuis werken standaard geworden wat leidt tot een vermindering van woon-werkverkeer. Bij facultaire festiviteiten en lunches wordt uitsluitend duurzame catering besteld.

Inclusive work and study environment

The GV embraces the importance of an inclusive study and working environment. The GV will review that accessibility of all facilities is an integral part of VU policy and practice for all staff and students. The GV calls for low-threshold measures that promote accessibility to buildings and for specific requests or problems to be addressed quickly and appropriately. The GV is committed to automatic integral accessibility in all new buildings. Because this inclusion is also part of the VU's core values.

Beleid rond studeren met een functiebeperking wordt standaard toegepast. Studenten kunnen voorzieningen aanvragen bij studieadviseurs en er wordt waar mogelijk rekening gehouden met hun beperkingen. Wetenschappelijke staf levert een actieve bijdrage. Voor de fysieke toegankelijkheid is de dienst FCO verantwoordelijk. Knelpunten in het Initium worden actief onder de aandacht van FCO gebracht, en waar mogelijk opgelost.

Education innovation

In recent years, there have been experiments with alternating online and campus education. The GV would like to propose a study into the effectiveness of all forms of education, so that a VU-wide protocol can then be established regarding education. The GV encourages the VU to include the evaluated results and the possibilities offered by blended learning in the protocol. This contributes to the VU ambitions in the field of education.

Het bijna volledige online onderwijs in de corona-jaren is door de portefeuillehouder onderwijs informeel geëvalueerd met docenten en de effecten zijn uitvoerig besproken met de leden van het Onderwijsbestuur (Opleidingsdirecteuren). Ook zijn er gesprekken geweest met de facultaire studentenraad.

Aan de hand van deze (informele) evaluatie heeft de faculteit beleid opgesteld op het gebied van onderwijs op campus en online onderwijs. De faculteit spreekt een duidelijke voorkeur uit voor het onderwijs op campus om de volgende redenen: op campus onderwijs bevordert de binding (studentwelzijn) en biedt de docent meer mogelijkheden om met studenten in discussie te gaan en/of na te gaan of de stof wordt begrepen en correct toegepast kan worden. Online colleges of kennisoverdracht (kennisclips etcetera) moeten een bewuste keuze zijn van de docent die bijdraagt aan de leerdoelen van het vak. De keuze voor online onderwijs moet onderwijskundig zijn onderbouwd.

Evaluating collaborations

The GV needs more transparency regarding VU's collaborations with third parties. The GV therefore focuses on obtaining an overview of all important collaborations that is publicly available. The GV takes up its role as strategic discussion partner, by being actively involved in matters such as the effective date, duration and financial consequences of these collaborations. The GV urges the Executive Board to periodically evaluate these collaborations. In doing so, the participation contributes to creating responsibility for spending public and private funds efficiently and legitimately.

De faculteit heeft een goed overzicht van bestaande samenwerkingsrelaties. Deze worden getoetst tegen het vigerende beleid en de recente afspraken die zijn gemaakt rond de olie-industrie. Bestaande convenanten worden geactualiseerd volgens de nieuwste inzichten waar nodig, om eventuele directe beïnvloeding tegen te gaan. Alle beoogde samenwerkingen worden getoetst aan het Kader Kennisveiligheid.

Naar aanleiding van berichtgeving in de pers over vermeende belangenverstrengeling bij de opleiding Fiscaal recht zijn het onderwijs en de financiering van het onderwijs doorgelicht. Gepaste maatregelen zijn genomen om de kwaliteit en de onafhankelijk van het onderwijs te borgen.

Social security

The GV believes that social safety should be continuously monitored to keep the organisation functioning at a high level. To signal an unsafe working environment, the GV calls attention to developing objective metrics to measure social safety. The GV proposes that all new and existing instruments be integrated into a single dashboard to signal where an unsafe working environment exists. Furthermore, the GV encourages the development of a standard procedure for following up signals of unsafe situations to give managers concrete tools and a plan of action. Finally, the GV encourages increasing the visibility of all helping agencies by bringing them together in a single desk as already proposed by Bureau Berenschot in the Social Safety report.

Het beleid rond sociale veiligheid heeft een breed draagvlak binnen de faculteit. De uitkomsten van het WBO zijn actief met afdelingshoofden besproken. De faculteit heeft twee vertrouwenspersonen aangesteld, die duidelijk zichtbaar zijn voor iedereen (contactgegevens staan standaard in de maandelijkse facultaire nieuwsbrief). Daarnaast is er speciaal voor promovendi een hoogleraar als vertrouwenspersoon aangesteld. Signalen over sociale onveiligheid (medewerkers en studenten) worden serieus opgepakt (conform VU-beleid in eerste instantie door de directeur bedrijfsvoering) en waar nodig worden interventies (met hulp van externen) ingezet of sancties opgelegd. De samenwerking met de regievoerders sociale veiligheid is goed. De faculteit juicht de verbetervoorstellen van Berenschot toe.

VUturechange programme

The VU is in a process of change. The GV is committed to making decision-making smoother and to ensuring that the necessary knowledge and information about the consequences of policy implementation always reach those who decide on it at the right time. The GV believes that monitoring improvement on this point is conditional to properly address other spearheads and will keep this on the agenda of the VUturechange programme.

Student welfare

Student welfare and well-being is one of the defining issues for educational institutions coming out of the pandemic and will remain so in the coming years. Specifically, the GV wants the VU to heed initiatives that promote student welfare, such as the Student Welfare Point and the recalibration of education policies, such as the BSA. This also implies that the existing support, and thus the budgeted budget, grows along with student numbers. To evaluate whether VU is meeting this spearhead, the GV endeavours to incorporate the results of the welfare survey into new or adjusted student welfare policies every year. It is essential that everyone within the university works together to create a safe environment for students, where they feel welcome and accepted and have greater access to support services.

Studentenwelzijn is binnen de faculteit een belangrijk onderwerp. De reguliere studieadvies formatie is de afgelopen jaren uitgebreid. Eerstejaarsstudenten krijgen een PPI-coach toegewezen die laagdrempelig bereikbaar is voor studenten. Er wordt door PPI-coaches en de studieadviseurs ingezet op het vroegtijdig signaleren van studenten met mogelijke problemen.

Daarnaast is het NPO-budget gebruikt om een extra studieadviseur aan te stellen, die zich richt op studenten met aanzienlijke studieovertraging. De bevindingen van haar werkzaamheden zijn gedeeld met de opleidingen. Aan de hand daarvan worden binnen de opleidingen acties ondernomen om ernstige studieovertraging te voorkomen. Van het NPO-budget is in samenwerking met docenten en psychologen door studieadvies een aantal op maat cursussen ontwikkeld en aangeboden, waaronder de cursus Fit Mind.

De opleiding International Crimes, Conflict & Criminology gaat per 2024 haar studenten trainen in meta-cognitieve vaardigheden naar aanleiding van het project *Emoties in en rondom de collegezaal* (Comeniusbeurs)

De faculteit neemt deel aan de VU-brede overleggen studieadvies en studentbegeleiding en onderhoudt contacten met de medewerkers zorgwekkend gedrag.

Zie ook paragraaf 4.3.4.c

Binnen het Plan van Aanpak onderdeel onderwijsrendementen wordt nadrukkelijk ingezet op binding en groepsvorming. Het verplichten van aanwezigheid en/of voorbereidingsplicht zal de sociale cohesie onder de studenten en daarmee het studentenwelzijn bevorderen.

4. Onderwijs

4.1 Samenvatting

In dit hoofdstuk worden de facultaire onderwijsdoelstellingen en -ambities voor het komende jaar vastgelegd. In 2024 zijn de drie belangrijkste prioriteiten voor het onderwijs van de faculteit:

1. Succesvolle heraccreditaties van de juridische opleidingen;
2. Studierendement verhogen door implementeren van onderwijskundige maatregelen;
3. Activerend blended onderwijs, Mixed Classroom en Law in Action consolideren in alle opleidingen en docenten hier verder in professionaliseren.

In 2024 vindt de heraccreditatie van acht juridische opleidingen¹ plaats. De visitaties zijn afgestemd met de clusterpartners en opleidingen en worden met een extern evaluatiebureau en de afdeling OKP uitgevoerd. Bij de bachelor en master Criminologie, de master Ondernemingsrecht en de Master International Crimes, Conflict and Criminology worden in 2024 de aanbevelingen van de in 2023 gehouden midterm reviews omgezet in verbeterafspraken.

De faculteit kent hoge aanmeld- en instroomcijfers, maar de opbrengsten blijven achter. Daarom heeft de faculteit een pakket van onderwijskundige maatregelen opgesteld² die een positief effect kunnen sorteren op het studiesucces van studenten en daarmee het rendement van de opleidingen verhogen. De maatregelen zijn ontwikkeld in overleg met diverse stakeholders en worden -waar mogelijk- in 2024 geïmplementeerd. Naast rendement en studiesucces gaan deze maatregelen ook over studentwelzijn, motivatie en de persoonlijke ontwikkeling van studenten.

Een duurzame inzet van activerende onderwijsvormen blijft in 2024 een focus. De onderwijsconcepten Mixed Classroom en Law in Action komen in verschillende activiteiten terug. Cruciale randvoorwaarden om Activerend blended onderwijs te consolideren, zijn de beschikbaarheid van een goede IT-infrastructuur, voldoende zaalcapaciteit en voldoende docenten. De uitdaging is dat een intensiveringsslag in het onderwijs moet worden gemaakt bij een daling van de personele inzet. Voor een duurzame inzet van activerende onderwijsvormen en kwalitatief goed onderwijs in het algemeen is het, gezien de hoge werkdruk en de moeilijkheden om personeel te werven, van belang dat docenten hierin goed worden ondersteund. De faculteit heeft een raamwerkovereenkomst opgesteld met CTL om docenten te (blijven) ondersteunen in hun professionalisering.

Prioriteit	Wat wil de faculteit bereikt hebben in 2024?	Bijdrage aan de VU-Strategie (a) en facultaire meerjarenplan 2019-2024 (b)
1.	Succesvolle heraccreditaties van de juridische opleidingen.	- Verder versterken van de aandacht voor de kwaliteit van ons onderwijs (a).
2.	Studierendement verhogen door implementeren van onderwijskundige maatregelen.	- Vergroten studentsucces en studentenwelzijn (a). - Optimaliseren van de onderwijsfaciliteiten en integrale ondersteuning (a). - Versterken docentontwikkeling en -welzijn (a).
3.	Activerend blended onderwijs, Mixed Classroom en Law in Action consolideren in alle opleidingen en docenten hier verder in professionaliseren.	- Versterking en vernieuwing van ons onderwijsprofiel en – portfolio (a). - Versterken docentontwikkeling en -welzijn (a). - Alle opleidingen bieden in 2024 onderwijs aan dat state-of-the-art middelen inzet en aansluit bij de eigentijdse leerstijlen van studenten (b).

¹ Bachelor Rechtsgeleerdheid, master Rechtsgeleerdheid, bachelor Notarieel recht, master Notarieel recht, bachelor Law in Society, master Law and Politics of International Security, master International Business Law en master Fiscaal Recht.

² Zie bijlage voor het Plan van Aanpak dat in het extra BO van 6 juli 2023 is besproken en vastgesteld.

Behalve op deze 3 prioriteiten zal de faculteit in 2024 tevens hoog inzetten op:

- de uitvoering van de aanbevelingen midterm reviews;
- verbetering van de kwaliteitscultuur naar aanleiding van de thematische analyse van de midterm reviews van het STOK 'Profiel van de Opleidingsdirecteur aan de VU';
- scherp toezicht houden op samenwerkingsverbanden en daarmee mogelijk gepaard gaande belangenverstrengeling. Het convenant Fiscaal recht met externe partijen zal worden aangepast. Het beleid ten aanzien van de beperking van de instroom van internationale studenten zal nauwlettend worden gevolgd.

4.2 Facultair kwaliteitsplan onderwijs 2024

4.2.1 Voortgang studievoorschotmiddelen (prognose 2023)

Hieronder wordt de stand van zaken van de studievoorschotmiddelen projecten in 2023 beknopt weergegeven. De financiële verantwoording over 2023 vindt plaats via de 12-maandsrapportage.

Kwaliteitsthema 1b: Meer activerende onderwijsvormen (prognose 2023)

- Het Virtual Reality-project werd bij *Pleitoefening* opnieuw succesvol uitgevoerd en er werd samengewerkt met de Universiteit Utrecht. Vanwege technische ontwikkelingen werden twee nieuwe VR-brillen aangeschaft, samen met de Universiteitsbibliotheek en CTL.
- De pilot BrightBirds in het kader van Gamification werd in 2023 geëvalueerd. Eerstejaars bachelor studenten leerden door een app de VU, faculteit en opleiding beter kennen. Vanwege twijfel over het draagvlak, het kleine aantal actieve gebruikers, de meerwaarde ten opzichte van andere tools voor blended learning en de relatief hoge kosten wordt de pilot na academiejaar 2022-2023 stopgezet.
- Binnen de faculteit bieden de vakken veelal zowel hoorcolleges als werkgroepen aan. Binnen deze vakken nemen veel vakcoördinatoren initiatieven om deze onderwijsvormen nog activerender te maken. De ontplooiden initiatieven zijn erg divers, denk aan de inzet van Mentimeter, fotopuzzels, peer review etcetera.

Kwaliteitsthema 2b: Studiebegeleiding (prognose 2023)

- De leerlijn Persoonlijke en Professionele Identiteit (PPI) is in 2023 conform de planning doorontwikkeld. Het doel van PPI is dat studenten zich ontwikkelen tot verantwoordelijke en betrokken academici. De leerlijn is onderdeel van de bachelor Criminologie (jaar 1, 2 en 3), bachelor Rechtsgeleerdheid en Notarieel Recht (jaar 1 en 2) en de bachelor Law in Society (jaar 1). De leerlijn wordt jaarlijks geëvalueerd.
- In samenwerking met de VU-onderwijswerkplaats is hun Your VUture bordspel ingericht voor de faculteit Rechtsgeleerdheid. Hiertoe zijn filmpjes opgenomen door de studieadviseurs, Career Services en coaches. Het spel helpt PPI studenten uit jaar 1 en 2 om beredeneerde keuzes te maken.
- Het e-Portfolio dat sinds 2022 wordt ingezet bij PPI werd in 2023 geëvalueerd en de samenwerking met leverancier Simulise werd positief beoordeeld.
- Het begrote bedrag voor PPI zal worden besteed.

Kwaliteitsthema 3a: Overgang VO-WO verbeteren (prognose 2023)

- In 2023 werd de serie van 25 kennisclips *Leren studeren* ingezet als standaard onderdeel van de leerlijn PPI om de overgang van VO naar WO te verbeteren.
- Omdat tijdens COVID veel kennisclips thuis zelf gemaakt werden, is het budget voor AVC-kosten niet besteed. Het doel is behaald, maar heeft beperkt beslag gelegd op de studievoorschotmiddelen.
- De eerstejaars studenten ontvangen in september 2023 de publicatie *Slimmer Studeren; succesvol studeren aan de universiteit*.
- De eerstejaars studenten ontvangen in augustus 2023 een formele welkomstbrief met informatie over de opleidingsintroductie en een link (via QR) naar de digitale leeromgeving van de VU met aanvullende informatie. Er is bovendien een protocol over studeren aan de rechtenfaculteit opgesteld, dat besproken wordt in een van de eerste bijeenkomsten van PPI.

Kwaliteitsthema 3e: Beter voorbereiden arbeidsmarkt | vaardigheden (prognose 2023)

De onderwijsvernieuwing in het vaardighedenonderwijs werd vormgegeven door de ontwikkeling van twee leerlijnen: een leerlijn Communicatieve vaardigheden en een leerlijn Legal Tech.

- Een docent is aangesteld voor de ontwikkeling en implementatie van de leerlijn Communicatieve vaardigheden in de bachelor Rechtsgeleerdheid in samenwerking met de vakdocenten. Daarnaast werd in 2023 de implementatie van de leerlijn Communicatieve vaardigheden in de andere twee Nederlandstalige bacheloropleidingen verkend.
- De Leuventool is ingezet in bacheloropleidingen, het betreft software waarmee studenten feedback krijgen op hun fouten om hun Nederlandse of Engelse taalvaardigheid te verbeteren. Het gebruik van de tool werd in 2023 geëvalueerd, deze werkt goed vooral in combinatie met gerichte schrijfoefeningen.
- De ontwikkeling en implementatie van de leerlijn Legal Tech waarin studenten leren gebruik maken van digitale middelen om juridische bronnen te vinden en leren welke rol technologie speelt in de rechtspraktijk en hoe technologie wordt gebruikt, verloopt stroef door het vertrek van de UD Legal Tech. Voor de verdere ontwikkeling en implementatie van de leerlijn moet een nieuwe docent worden aangezocht.
- Om vaardigheden zichtbaar te maken in de eindkwalificaties van de opleidingen, is in 2023 een aanpassing van de eindtermen verkend met docenten, studenten en de hoogleraar methoden. Voor Communicatieve vaardigheden heeft de Opleidingscommissie Rechtsgeleerdheid een aantal wijzigingen goedgekeurd, binnen de andere leerlijnen wordt eerst het onderwijs verder uitgewerkt.
- De Engelstalige minor *Law in Action: Justice and Legal Technology* vond plaats in collegejaar 2022-2023 en werd daarna geëvalueerd. Door het geringe aantal deelnemers wordt deze niet voortgezet.

Kwaliteitsthema 3e: Beter voorbereiden arbeidsmarkt | Career Services (prognose 2023)

- Het facultaire Career Services (CS) organiseert loopbaanbegeleiding voor studenten door middel van gesprekken en evenementen. De aanstelling van een extra medewerker heeft onder andere door de krappe arbeidsmarkt vertraging opgelopen. Hoewel meerdere keren is geworven, is tot op heden geen geschikte kandidaat gevonden. Het bedrag zal in 2023 niet volledig worden besteed.
- In 2023 is de afstemming tussen CS en de leerlijn PPI ten aanzien van het voorbereiden op de arbeidsmarkt geïntensiveerd. Ook de afstemming tussen VU-centraal en de Career Services van de faculteiten is geïntensiveerd. In 2023 nam Career Services RCH deel aan de VU Career Day, een evenement voor elke (internationale) VU-student. De samenwerking van CS met alumni is versterkt; alumni zijn betrokken bij de activiteiten, waaronder het opnemen van podcasts met alumni voor interactieve carrièregids voor internationale studenten.

Kwaliteitsthema 4a: Profiel | Law in Action (prognose 2023)

Law in Action-activiteiten werden uitgevoerd in het academiejaar 2022-2023 in de vorm van diverse projecten en clinics, zoals *De Startup clinic*, *Street law* en *Climate Change and Sustainability*. Law in Action is een standaard onderdeel van de studiegids. De Law in Action webpagina is gereed met filmpjes van voorbeelden vanuit verschillende opleidingen. In de wervingsfilmpjes is ook aandacht voor het Law in Action profiel van de faculteit. Het bedrag zal conform begroting worden besteed.

Kwaliteitsthema 4a: Opleidingsportfolio (prognose 2023)

Zoals in Kwaliteitsplan 2.0 afgesproken, is het herzien van het masterportfolio doorgeschoven naar 2024.

Kwaliteitsthema 4c: Onderwijsdifferentiatie: Talentontwikkeling (prognose 2023)

- Een UD Ethiek & Diversiteit werd in 2023 aangesteld om een leerlijn Ethiek & Diversiteit te ontwikkelen, hierin leren studenten reflecteren op zowel hun eigen perspectief als externe perspectieven met betrekking tot een probleem. De leerlijn is geïntegreerd in verschillende delen van het curriculum. In *Beginnelsen Bestuursrecht* werden werkvormen ontwikkeld om het bewustzijn rond ethiek en diversiteit te stimuleren. In *Formeel Strafrecht* werden opdrachten over etnisch profileren opgenomen. In *Fundamental Rights in Europe* leren studenten ethische en diversiteitsvraagstukken herkennen en analyseren. In Encyclopedie II wordt besproken hoe filosofen uit Encyclopedie I bepaalde groepen uitsloten van hun rechtvaardigheidsdenken.

- Een Engelstalige moot court *International Law* is ontwikkeld onder de paraplu van Pleitoefening voor bachelor studenten Rechtsgeleerdheid.
- In 2023 vonden *Field trips* plaats om studenten meer verdieping te bieden en een link te leggen met de praktijk. Zo bezochten studenten van de master IBL, track *Climate Change* Texel waar biologen een ander perspectief op klimaatverandering boden. Bij *Inleiding tot het Rooms-Fries recht* werd een studiereis naar Franeker, Leeuwarden en Marsum georganiseerd. Bij *Fundamental Rights in Europe* (bachelor Rechtsgeleerdheid) werd het College voor de Rechten van de Mens bezocht. PPI studenten bezochten de rechtbank en woonden een zitting van het Marengo proces bij. Studenten van de master ICC bezochten het ICC-tribunaal in Den Haag.

Kwaliteitsthema 6: Docent professionalisering (prognose 2023)

In samenwerking met CTL zijn (op maat) cursussen, coaching en trainingen voor alle (bachelor) opleidingen betreffende het *Mixed Classroom*-concept opgezet en aangeboden. Een aantal docenten volgden vaardigheidstrainingen onder andere op het gebied van grensoverschrijdend gedrag. *Broodjes Onderwijs* werden georganiseerd in 2023 waarin docenten best practices deelden.

4.2.2 Studievoorschotmiddelen: voorgenomen acties in 2024

Hieronder worden per kwaliteitsthema de voorgenomen acties in 2024 beschreven. Een uitgebreide beschrijving van de plannen en ambities per thema is te vinden in het Kwaliteitsplan 2.0.

Kwaliteitsthema 1b: Meer activerende onderwijsvormen

- Doorontwikkeling en uitvoering activerende (digitale) werkvormen en blended learning
- De ondersteuning aan docenten bij de inzet van (digitale) leermiddelen voor het herontwerpen van vakken volgens de principes van active blended learning wordt uitgebreid samen met CTL.
- Het Virtual Reality-project gaat binnen het vak Pleitoefening verder.

Kwaliteitsthema 2b: Studiebegeleiding

- Het al dan niet verplichten van de leerlijn PPI wordt in samenspraak met de OLC's van de betreffende opleidingen in 2024 uitgewerkt voor jaar één van alle bacheloropleidingen.
- De leerlijn PPI wordt gecontinueerd in B2 van alle bacheloropleidingen en in B3 Criminologie.
- Het e-Portfolio van de leerlijn PPI wordt verder ontwikkeld voor gebruik na de pilotfase.
- Verdere inzet van Your VUture bordspel in 2024.
- Een 'competentie-carrousel' (werktitel) wordt georganiseerd waarbinnen de PPI studenten verschillende workshops kiezen om hun competenties te vergroten. Dit wordt een jaarlijks terugkerende dag, zodat PPI-studenten ieder jaar twee of meer competenties versterken.

Kwaliteitsthema 3a: Overgang VO-WO verbeteren

- De bestaande kennisclips worden in de opleidingen verder ingezet bij andere vakken dan PPI.
- Voor de internationale studenten worden de bestaande kennisclips in het Engels opgenomen.
- Er worden interactieve kennisclips opgenomen over verschillende toetsvormen.
- De eerstejaars studenten gebruiken in 2024 de publicatie *Slimmer Studeren; succesvol studeren aan de universiteit*. Dit wordt geëvalueerd bij PPI.

Kwaliteitsthema 3e: Beter voorbereiden arbeidsmarkt |vaardigheden

- In 2024 werken de vaardigheden-UD's (communicatieve vaardigheden en Legal Tech) samen met de betrokken vakcoördinatoren om deze leerlijnen effectief te integreren in het onderwijs. Dit omvat het ontwikkelen van nieuwe onderwijsactiviteiten, het verbinden ervan met leerdoelen en eindkwalificaties en het zorgen voor geschikte toetsing, zowel formatief als summatief.
- De leerlijn Ethiek en diversiteit zal verder worden uitgerold. Een aantal vakken wordt aan de leerlijn toegevoegd, zoals de grote bachelorvakken Contractenrecht, Beginselen staatsrecht en Juridische vaardigheden. De UD ontwikkelt toetsing voor deze leerlijn. De leerlijn bereidt studenten voor op ethische kwesties in het werkveld en heeft tevens tot doel studenten sensitief te maken voor diversiteit.
- De Leuventool wordt voortgezet en is beschikbaar voor alle studenten van de faculteit.

Kwaliteitsthema 3e: Beter voorbereiden arbeidsmarkt | Career Services

- Continueren van de huidige facultaire activiteiten van Career Services waarbij voor de specifieke inhoudelijke invulling aansluiting wordt gezocht bij het onderwijs (bijvoorbeeld PPI) en de specifieke eigenschappen van opleidingen.
- Continueren en waar mogelijk versterken van de relaties met alumni om zicht te krijgen/houden op het beroepenveld en de nodige competenties.
- Actief blijven bijdragen aan de ontwikkelingen Career Services VU-breed. De VU-brede ambitie is dat iedere VU-student aan de slag kan gaan met beroepsoriëntatie en career skills.
- Blijven bijdragen aan de VU-brede activiteiten (gefinancierd met VU-brede NPO-middelen) en deze benutten als aanvulling op of afstemmen op het facultaire aanbod.
- In 2024 onderzoekt de faculteit in samenwerking met Career Services, PPI en de studieverenigingen of er maandelijks netwerkbijspraken met alumni opgezet kunnen worden.

Kwaliteitsthema 4a: Profiel | Law in Action

- Law in Action wordt in 2024 in vakken van alle opleidingen gecontinueerd op een voor studenten herkenbare wijze: in gastcolleges, het bespreken van casussen uit de praktijk, bezoeken aan de rechtbank en tribunaal, oefenrechtbanken, het project Inside-out, Gereede Twijfel, onderzoek met VR-Brillen van een plaats delict samen met de recherche. Zie ook 1b.
- In 2024 wordt onderzocht in hoeverre ruimte is in de curricula om meer aandacht te schenken aan Sociale advocatuur of het Sociale notariaat (zie ook Community Service Learning 4.3.1).

Kwaliteitsthema 4a: Opleidingsportfolio

Het masterportfolio wordt herzien in 2024, conform het *Kwaliteitsplan 2.0*. De opleidingen worden hierin begeleid door CTL.

Kwaliteitsthema 4c: Onderwijsdifferentiatie

- Het gedifferentieerd onderwijsaanbod is geïmplementeerd in alle bacheloropleidingen. Hiervoor worden ook in 2024 extra docenten ingezet. Zie ook 4.3.
- Field trips worden in 2024 voortgezet, docenten worden actief op deze mogelijkheid gewezen.
- De Engelstalige moot court *International Law* wordt in 2023-2024 aangeboden in het vak Pleitoefening voor bachelorstudenten Rechtsgeleerdheid.
- Voor het civiel effect traject bij Law in Society worden vijf interactieve kennisclips opgenomen vanuit de verschillende rechtsgebieden. Deze kennisclips worden op de Canvaspagina van elk betreffend vak geplaatst en zijn toegankelijk voor alle studenten. Dit kan bijdragen aan een goede overgang van het eerste naar het tweede jaar. Studenten die een oprismoment willen, kunnen deze clips bekijken.

Kwaliteitsthema 6: Docent professionalisering

- Raamwerkovereenkomst over docentprofessionalisering rond Activerend blended learning en Mixed Classroom wordt afgesloten met CTL. Docenten van alle opleidingen ontwikkelen zich actief op dit vlak.
- *Broodjes Onderwijs* gericht op kennisdeling voor en door docenten vinden weer plaats in 2024.

Naast de studievoorschotmiddelen zijn VU centrale kwaliteitsgelden toegekend aan faculteiten voor Activerend blended onderwijs in 2023 en 2024. Deze zijn in de totale begroting opgenomen en maken daarom geen deel uit van dit hoofdstuk. De instemming hierop loopt via de centrale medezeggenschap.

Tabel 4.1: Indicatoren onderwijsprestaties

Project	Doel	Acties in 2024	Beoogd resultaat 2024
1b. Activerende onderwijsvormen	Doel is het optimaliseren van het leerproces en bereiken van leerdoelen door studenten actief te betrekken bij hun eigen leerproces.	<ul style="list-style-type: none"> - Doorontwikkeling en uitvoering activerende (digitale) werkvormen en blended learning - De ondersteuning aan docenten voor het herontwerpen van vakken volgens de principes van active blended learning wordt uitgebreid in samenwerking met CTL. - Het Virtual Reality-project gaat binnen het vak Pleitoefening verder. 	Alle opleidingen bieden een breed aanbod aan digitale en klassikale leermogelijkheden die aansluiten bij het leerproces van de student.
2b. Opzetten studievaardighedenlijn bachelor PPI	Doel is zorgen dat studenten gedurende de gehele opleiding de ruimte krijgen en verantwoordelijkheid nemen voor het (vanuit intrinsieke motivatie) maken van keuzes in het onderwijsprogramma.	<ul style="list-style-type: none"> - Het verplichten van de leerlijn PPI wordt uitgewerkt voor jaar één van alle bacheloropleidingen. - PPI wordt voortgezet in B2 van alle bacheloropleidingen en B3 Criminologie. - Het ePortfolio van PPI wordt verder ontwikkeld. - Verdere inzet van Your VUture bordspel. - Een 'competentie-carrousel' wordt georganiseerd bij PPI. 	Leerlijn PPI en ePortfolio worden in alle bacheloropleidingen ingezet.
2b. Tutoraat	Versterken Tutoraat	<ul style="list-style-type: none"> - Nvt / budget per 2020 naar PPI. 	Id.
3a. Overgang VO-WO	Doel is de overgang van VO naar WO versoepelen; 'leren studeren'.	<ul style="list-style-type: none"> - De bestaande kennisclips worden in de opleidingen ingezet bij vakken en PPI. - Voor internationale studenten worden de kennisclips in het Engels opgenomen. - Interactieve kennisclips worden opgenomen over verschillende toetsvormen. - De eerstejaars studenten gebruiken in 2024 de publicatie <i>Slimmer Studeren</i>. 	Studenten starten goed voorbereid aan hun opleiding. De kennisclips zijn standaard onderdeel van de leerlijn PPI.
3e. Voorbereiding arbeidsmarkt - Career services	De voorbereiding van studenten op de arbeidsmarkt wordt verder verbeterd.	<ul style="list-style-type: none"> - Continuëren van de huidige facultaire activiteiten van CS waarbij voor de specifieke inhoudelijke invulling aansluiting wordt gezocht bij het onderwijs (bijvoorbeeld PPI) en de specifieke eigenschappen van opleidingen. - Continuëren en waar mogelijk versterken van de relaties met alumni om zicht te krijgen/houden op beroepenveld en nodige competenties. - Actief blijven bijdragen aan de ontwikkelingen CS VU-breed. De VU-brede ambitie is dat iedere VU-student de mogelijkheid krijgt om aan de slag te gaan met hun beroepsoriëntatie en career skills. - Blijven bijdragen aan de VU-brede activiteiten (gefinancierd met VU-brede NPO-middelen) en benutten als aanvulling op of afstemmen op het facultaire aanbod. - In 2024 onderzoekt de faculteit in samenwerking met Career Services, PPI en de studieverenigingen of er maandelijkse netwerkbijeenkomsten met alumni opgezet kunnen worden. 	Alle studenten van alle opleidingen hebben gelegenheid een stage-ervaring op te doen, en kunnen in het kader van hun opleiding arbeidsmarktgerichte vaardigheden (skills) opdoen bij Career Services.
3e. Voorbereiding arbeidsmarkt - breed palet (beroeps)vaardigheden	Studenten krijgen de mogelijkheid zich gedurende de gehele bacheloropleiding de vaardigheden eigen te maken in samenhang met kennis en attitudes en geïntegreerd in het huidige onderwijsaanbod.	<ul style="list-style-type: none"> - De vaardigheden UD's werken samen met vakcoördinatoren om leerlijnen effectief te integreren in het onderwijs, inclusief ontwikkelen van nieuwe onderwijs-activiteiten, verbinden met leerdoelen en eindkwalificaties en toetsen (formatief en summatief). - De Leuventool wordt voortgezet en is beschikbaar voor alle studenten van de faculteit. - De leerlijn Ethiek & diversiteit wordt verder geïmplementeerd en levert een bijdrage aan de voorbereiding op de arbeidsmarkt door het 	Studenten hebben in hun bachelor- of masteropleiding de gelegenheid de '21st century skills' op te doen die relevant zijn voor hun toekomstige loopbaan.

Project	Doel	Acties in 2024	Beoogd resultaat 2024
		<ul style="list-style-type: none"> behandelen van ethische kwesties en het bijbrengen van diversiteitsbewustzijn. Aanstelling UD Legal Tech 	
4a. Law in Action profiel implementeren	Implementatie Law in Action t.b.v. herkenbaarheid van de VU Rechtenopleiding en een betere aansluiting op de arbeidsmarkt.	<ul style="list-style-type: none"> Law in Action wordt in 2024 in vakken van alle opleidingen gecontinueerd op een voor studenten herkenbare wijze. In 2024 wordt onderzocht in hoeverre ruimte is in de curricula meer aandacht te schenken aan sociale advocatuur of het sociale notariaat. 	Law in Action is in vakken van alle opleidingen opgenomen op een voor studenten herkenbare wijze.
4a. Aanpassing opleidings-portfolio	Aanpassing masterportfolio. Inhoudelijk, clustering of in naamgeving aanbod.	<ul style="list-style-type: none"> Het masterportfolio wordt herzien. De opleidingen worden begeleid door CTL. 	Masterportfolio is herzien.
4c. Differentiatie onderwijsaanbod voor doelgroepen	Met het onderwijsaanbod aansluiten bij de verschillende doelgroepen in het onderwijs.	<ul style="list-style-type: none"> Het gedifferentieerd onderwijsaanbod is geïmplementeerd in alle bacheloropleidingen. Hiervoor worden extra docenten ingezet. De leerlijn Ethiek & Diversiteit verder geïmplementeerd: een aantal vakken wordt aan de leerlijn toegevoegd en formatieve toetsing wordt ontwikkeld. Field trips voortgezet, docenten worden actief op deze mogelijkheid gewezen. De Engelstalige moot court <i>International Law</i> wordt in 2023-2024 aangeboden voor bachelor studenten Rechtsgeleerdheid. Voor het civiel effect-traject LiS worden 5 interactieve kennisclips opgenomen vanuit de verschillende rechtsgebieden. 	De plannen m.b.t. de implementatie van gedifferentieerd onderwijsaanbod zijn voltooid voor alle bacheloropleidingen.
6b. Docent-professionalisering	Cursussen en coaching ten behoeve van Activerend blended learning	<ul style="list-style-type: none"> Raamwerkovereenkomst wordt afgesloten met CTL. Docenten van alle opleidingen ontwikkelen zich actief. <i>Broodjes Onderwijs</i> vinden plaats. 	Docenten hebben zich ontwikkeld en passen Activerend blended learning toe in hun onderwijs.

4.3 Belangrijkste ambities en speerpunten Onderwijs in 2024

In deze paragraaf worden de belangrijkste ambities en doelstellingen voor het onderwijs in 2024 weergegeven. De faculteit verzorgt onderwijs in de disciplines Rechtsgeleerdheid, Notarieel recht en Criminologie en heeft 12 opleidingen: vier bacheloropleidingen en acht masteropleidingen.

4.3.1 Ambities onderwijs in kader van VU-strategie en Onderwijsagenda

a. Ambities op terrein van onderwijsinnovatie en Activerend blended onderwijs

- In 2024 wordt de nieuwe facultaire onderwijsvisie geïmplementeerd en ingebed in alle opleidingen. Deze wordt eind 2023 herzien op basis van ervaringen met online onderwijs, de ontwikkelingen rond SVM-projecten en de hernieuwde VU onderwijsvisie.
- De faculteit geeft ook in 2024 invulling aan het onderwijsontwerpprincipe maatschappelijke verantwoordelijkheid aan de hand van het faculteitsbrede concept *Law in Action*. Het didactisch concept van elke opleiding is uitgewerkt volgens *Law in Action* en komt tot uitdrukking in de vorm van praktijkcasus, gastcolleges, bezoeken aan rechtbank, presentaties en adviesgesprekken met fictieve klanten (zie ook 4.2.). In het kader van het sectorplan (zie 5.1.) wordt invulling gegeven aan empirisch onderzoek in het onderwijs (ELS). Al in het eerste jaar maken studenten kennis met ELS door middel van een hoorcolleges bij het vak Juridische vaardigheden. Voor de bachelorscriptie is er een handleiding ELS geschreven. Daarnaast is er een aantal introductiefilmpjes ELS opgenomen voor studenten. ELS zal in het onderwijs in 2024 verder worden geïntegreerd. Daarnaast zal de faculteit de Research Talent Track (RTT)

binnen de opleidingen Rechtsgeleerdheid en Criminologie blijven aanbieden. Door deelname aan de RTT kunnen studenten hun onderzoek vaardigheden verder ontwikkelen en/of hun positie op de arbeidsmarkt verbeteren.

- In 2024 wordt het faseplan voor Activerend blended onderwijs dat samen met CTL is ontwikkeld, succesvol geïmplementeerd in alle opleidingen. Alle bachelorvakken gebruiken reeds activerende werkvormen, zoals werkgroeponderwijs en in de master wordt veel kleinschalig, activerend onderwijs toegepast. Sanne Buisman, neemt als facultair contactpersoon voor activerend blended onderwijs aan de universiteitsbrede overleggen deel. Meerdere docenten realiseerden de voorbije jaren een SKO-project rond Activerend blended onderwijs. Zie ook 4.2.
- Per opleiding is in 2022 een visie geschreven over Activerend blended onderwijs. De uitwerking van deze visies is reeds in gang gezet.
- Een aantal docenten ontwikkelt een databank met activerende onderwijsvormen, als inspiratie voor collega docenten.
- Voor de uitvoering van de innovaties zoekt de faculteit aansluiting bij VU-brede initiatieven, zoals het CTL, KnowVu, team Begeleiden van Studenten. Docenten geven met regelmaat presentaties bij KnowVU en in de VU-onderwijswerkplaats.

c. Ambities flexibilisering, interdisciplinair onderwijs en leren op maat³

- In het Kwaliteitsplan 2.0 staat de ambitie dat studenten hun opleiding zo kunnen vormgeven dat deze aansluit op hun leerbehoeften. De opleidingen bieden verdiepende onderwijsactiviteiten aan voor studenten die bovengemiddeld geïnteresseerd zijn in bepaalde vakken, maar ook activiteiten waarbij studenten intensieve begeleiding krijgen bij onderdelen waar ze moeite mee hebben.⁴ Het onderwijsaanbod bevat een combinatie van contactonderwijs, gedifferentieerd werkgroeponderwijs, digitale leermiddelen, materiaal dat binnen PPI wordt aangeboden en andere onderwijsvormen die een actieve deelname aan het onderwijs aantrekkelijker en minder vrijblijvend maakt. Ook biedt de faculteit twee universiteitsminoren en mogelijkheden voor contractonderwijs en postacademisch onderwijs (VULaw Academy).
- In studiejaar 2023-2024 krijgen studenten Notarieel Recht als pilot bij het vak *Pleitoefening* de keuze voor nalatenschaps-mediation dat beter aansluit op de beroepspraktijk.
- De onderwijsdirecteur werkt in 2024 mee aan een VU brede opdracht ten aanzien van interdisciplinair onderwijs in het kader van de leergang onderwijskundig leiderschap (LOL).

d. Ambities implementatie A Broader Mind en Community Service Learning

- De faculteit stimuleert studenten, academici en professionals om ruimdenkend te zijn. Mensen met A *Broader Mind* die zich academisch verbreden, persoonlijk vormen en maatschappelijk oriënteren. De A *Broader Mind* course wordt gevolgd door bachelor studenten uit Law in Society, Criminologie en Rechtsgeleerdheid. Het onderwijsconcept A *Broader Mind* wordt in 2024 als onderdeel van de bachelor Law in Society en de leerlijnen PPI en Ethiek & Diversiteit verder ontwikkeld.
- In *Community Service Learning* (CSL) activiteiten zetten studenten hun kennis en vaardigheden in voor de samenleving en leren daarvan. Studenten ervaren hoe hun inzet een maatschappelijke impact heeft en hoe ze verantwoordelijkheid kunnen nemen. CSL wordt gepromoot bij PPI. De opleidingen gaan in 2024 na hoe *Community Service Learning* opgenomen kan worden in Law in Action activiteiten, honours-onderwijs en de research track.

e. Ambities post-graduate en LLO onderwijs

Zie hoofdstuk Valorisatie in dit Jaarplan.

---

³ Zie ook kwaliteitsthema's 1b, 2b en 4 onder Hoofdstuk 4.2.

⁴ Uit Kwaliteitsplan 2.0 RCH, 2020

f. Ambities ondernemerschapsonderwijs

Omdat ondernemerschapsonderwijs een mooie aanvulling kan zijn op de huidige curricula worden de mogelijkheden voor een herstart van het facultair innovatielab LINC verkend. Het doel van dit lab is studenten en docenten verbinden met maatschappelijke partners met juridische vraagstukken (zie hoofdstuk Valorisatie).

g. Ambities rondom klimaat/duurzaamheid onderwijs

Duurzaamheid is in het onderwijs van de faculteit geïntegreerd en sluit hiermee aan bij de VU strategie 2020-2025 die duurzaamheid als speerpunt benoemt. Voor onderwijs heeft de faculteit de doelstelling dat in elke opleiding aandacht is voor duurzaamheidsvraagstukken. Volgens de Sustainability Course Inventory die duurzaamheid categoriseert⁵ worden bij de faculteit al 22 vakken gegeven (zowel verplichte als minoren) die duurzaamheid behandelen.

- De specialisatie binnen de opleiding International Business Law rond klimaatverandering en ondernemingsrecht (het *Climate Change and Corporations-traject*) wordt in 2024 voortgezet.
- De minor *Law and Global Society: Internet, Migration and Climate Change* staat ook in 2024 open voor alle VU bachelor studenten.
- Het onderwijs van de bachelor Law in Society is ingericht rond 4 overkoepelende thema's. Duurzaamheid is één van deze thema's.
- (zie ook 2.)

4.3.2 Ambities inschrijvingen en opleidingsportfolio

a. Ambities instroom (nationaal en internationaal)

- In 2024 wordt aangescherpt hoe de faculteit de juiste potentiële studenten kan bereiken en wordt hierbij ingezet op een kwaliteitsverbetering van de instroom. In het Plan van Aanpak⁶ gericht op het verhogen van studierendement staan een aantal onderwijskundige maatregelen gericht op de instroom die in 2024 gerealiseerd of voorbereid worden.
- De facultaire studiekeuzecheck-activiteit wordt in 2024 een verplicht onderdeel voor studenten die zich willen inschrijven.
- Voor de bachelors Rechtsgeleerdheid en Notarieel Recht wordt naar een stabiele instroom gestreefd (conform de instroom 2019-2020). Voor de bachelor Law in Society wordt lichte groei nagestreefd, namelijk naar een instroom van 125 studenten.
- In 2024 wordt de selectieprocedure⁷ van de bachelor Criminologie herzien. Criminologie is een selectieve opleiding met een numerus fixus van 130 studenten. De opleiding blijft onverminderd populair. De nieuwe selectieprocedure kan ten vroegste worden ingevoerd voor de instroom collegejaar 2025-2026.
- de masteropleidingen wordt naar een stabiele instroom gestreefd (875-925 studenten) . Het profiel van de masteropleiding International Business Law is herzien per collegejaar 2023-2024 (zie ook 4.3.2.c). De ontwikkelingen rond het wijzigingsvoorstel WHW met betrekking tot toegankelijkheid van het hoger onderwijs worden in overleg met de zusterfaculteiten nauw gevolgd.

b. Beleid/voorgenomen wijzigingen in bachelor portfolio

- Komend jaar vindt verdere implementatie plaats van de leerlijnen (zie 4.2).
- Bij de opleiding Notarieel Recht wordt in 2024 onderzocht hoe het civiel effect in het programma verder gestroomlijnd kan worden. Civiel effect betekent dat het vakkenpakket zo is samengesteld dat studenten over de juiste kennis en vaardigheden beschikken om de beroepen advocaat, officier van justitie of rechter uit te oefenen. Het streven is dat studenten na een afgeronde bachelor- en masteropleiding Notarieel Recht het civiel effect behalen.
- Om studenten Law in Society voor te bereiden op de overstap naar Nederlands recht, is een facultatieve *Civiel Effect Summer School* opgezet. Deze Summer school wordt verder ontwikkeld na de evaluatie van de pilot. Een onderdeel hiervan is het ontwikkelen van vijf interactieve kennisclips voor de vakken in het

---

⁵ Categorisatie op basis van de 17 Sustainable Development Goals (SDG's) van de VN.

⁶ Zie het Plan van Aanpak dat in het extra BO van 6 juli 2023 is besproken en vastgesteld.

⁷ De huidige selectieprocedure maakt op basis van 2 criteria een rangschikking: het gemiddelde eindcijfer van de vooropleiding (50%) en de score op de selectietoets (50%). De selectietoets bestaat uit een criminologische/juridische casus en wiskunde. Motivatie, interesse en werkervaring hebben geen invloed op de rangschikking.

civiel effect-traject van LIS. De kennisclips worden beschikbaar voor alle studenten op de canvasomgeving van het desbetreffende vak. De verwachting is dat ook Rechtsgeleerdheid en Notarieel Recht studenten voordeel kunnen hebben bij deze clips.

c. Beleid/voorgenomen wijzigingen in masterportfolio (mede in relatie tot instroom ba)

- Het masterportfolio wordt in 2024 herzien. De opleidingen worden hierin begeleid door CTL waarbij het huidige masterportfolio wordt geanalyseerd en vervolgens een plan van aanpak opgesteld (zie ook 4.2).
- Voor de deeltijdvarianten wordt in kaart gebracht of deze blijven of worden stopgezet.
- Het programma van de master International Business Law werd in 2023 herzien om aantrekkelijker te zijn voor (internationale) studenten en beter aan te sluiten bij het werkveld. Het programma is veranderd van drie naar twee tracks: *CCC* en *Trade and Investment*.
- Het binnen de faculteit gehanteerde financiële verdeelmodel stimuleert het afbouwen van structureel te kleine keuzevakken binnen het masteronderwijs (< 25 studenten die met succes het vak gedurende drie jaar), met uitzondering van vakken met een bijzondere plaats in het curriculum, zoals clinics.

d. Beleid/plannen internationalisering opleidingen

- De succesvolle inzet van Mixed Classroom binnen internationale opleidingen wordt verder geconsolideerd (zie 4.3.4.i). De bachelor Law in Society is ingericht volgens de principes van Mixed Classroom.
- De ontwikkelingen over de beheersing internationale studentenstromen in het hoger onderwijs worden nauw gevolgd en indien nodig voorbereidingen getroffen voor beleid.

e. Beleid/plannen premasters

De faculteit faciliteert een 3 jaar durend doorstroomtraject voor studenten HBO-recht van de Hogeschool van Amsterdam. Het streven is om dit traject voort te zetten. De schakeltrajecten met de Open Universiteit voor de masteropleidingen Rechtsgeleerdheid en Fiscaal recht worden jaarlijks geëvalueerd. Waar nodig worden aanpassingen in overleg met de Open Universiteit doorgevoerd.

Werkdruk onder docenten is een belangrijk onderwerp binnen de faculteit. Bij de evaluatie van de samenwerkingsverbanden zal ook de impact daarvan op de werkdruk worden meegenomen.

f. Beleid/plannen ten aanzien van stages

Omdat de faculteit het belangrijk vindt dat studenten tijdens hun studie praktijkervaring opdoen, wordt het lopen van een stage gestimuleerd. De opleidingen kennen geen verplichte stage, op de master Ondernemingsrecht na. Career Services onderhoudt relaties met alumni en relevante werkgevers. De Career Portal van CS brengt vraag van studenten en aanbod van werkgevers voor stages, juridisch relevante bijbanen, vrijwilligerswerk en startersfuncties bij elkaar. Bij CS kunnen studenten terecht met vragen over hun CV, motivatiebrief en hun vragen m.b.t. de arbeidsmarkt.

- Mogelijkheden voor stages (waaronder het opnemen van meer dan 6 EC voor een stage in het curriculum) in de masteropleidingen worden onderzocht in 2024.

g. Beleid/plannen aanpassen eindtermen communicatieve vaardigheden NL/ENG

In 2024 wordt de leerlijn Communicatieve vaardigheden verder ontwikkeld (zie 4.2).

h. Aansluiting op de arbeidsmarkt (NAE en VU-alumnimonitor) en betrekken stakeholders

- De faculteit neemt deel aan de tweejaarlijkse Nationale Alumni Enquête, waarin alumni van masteropleidingen worden gevraagd naar hun bevindingen over de gevolgde opleiding en het intreden en hun positie op de arbeidsmarkt, circa 1 jaar na afstuderen. De meest recente enquête is de NAE 2021 (alumni afgestudeerd in 2019-2020).
- De faculteit neemt deel aan de tweejaarlijkse VU Alumnimonitor. Hierin worden alumni 6 en 11 jaar na afstuderen benaderd. Een deel van de vragen is gelijk aan de vragen van de NAE, maar de VU Alumnimonitor richt zich op carrièrepatronen, maatschappelijke betrokkenheid en de relatie tussen alumnus en VU.
- De resultaten van de NAE en de VU Alumni Monitor worden door de facultaire beleidsmedewerkers beschikbaar gemaakt voor opleidingen. De informatie en aandachtspunten vanuit de NAE en de VU

Alumni Monitor zijn een agendapunt tijdens de jaargesprekken van de portefeuillehouder onderwijs met de OLD's. Over de uitkomsten van de NAE en de VU Alumnimonitor wordt gerapporteerd in het onderwijs- en opleidingsjaarverslag.

- Elke opleiding wordt geadviseerd door een veldadviesraad over de aansluiting op de behoeftes van de arbeidsmarkt. Zie 4.3.3.k.

4.3.3. Versterken kwaliteitscultuur (inclusief professionalisering en kwaliteitszorg)

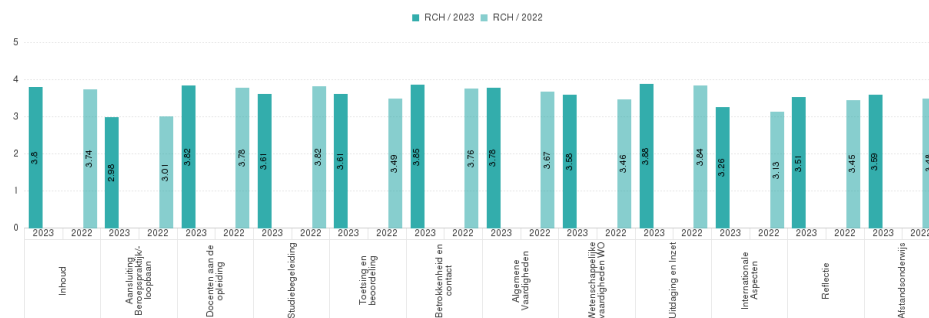
a. Stand van zaken en ambitie onderwijskwaliteit/kwaliteitscultuur

- Er is grote facultaire betrokkenheid en bereidheid om de onderwijskwaliteit te optimaliseren. De afgelopen coronajaren lag de prioriteit bij het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs en het welzijn van studenten. Hierdoor kreeg de rapportage, de actualisering van documenten, de opvolging van beleidsmaatregelen en de afstemming tussen verschillende gremia minder aandacht. In 2023 is hier weer mee begonnen en dit wordt voortgezet in 2024.
- De faculteit streeft naar een sterke kwaliteitscultuur, wat betekent dat alle belanghebbenden, actief bijdragen aan voortdurende verbetering van de kwaliteit. Docenten en studenten spelen hierbij een essentiële rol door input te leveren op het facultaire jaarplan en het onderwijsjaarverslag via de Gezamenlijke Vergadering volgens de officiële medezeggenschapsroute. Bovendien zijn docenten en studenten betrokken bij het opstellen van facultair beleid op verschillende niveaus, zoals de Facultaire Studentenraad, de Gezamenlijke Vergadering, de Opleidingscommissies, de Examencommissie en het Onderwijsbestuur. De student-assessor vertegenwoordigt de belangen van studenten in het FB.
- Elke opleiding heeft een opleidingscommissie (OLC) die goed functioneert als het klankbord van de opleiding. Een OLC vertegenwoordigt de studenten en docenten van de opleiding en bestaat voor de ene helft uit studenten en de andere helft uit docenten. De OLC adviseert de OLD en het FB over onderwijszaken en heeft afhankelijk van het onderwerp advies- of instemmingsrecht over wijzigingen in het onderwijsaanbod, Onderwijs- en Examenreglement en wijzigingen in het toetsplan van de opleidingen. De OLC's leggen in hun jaarverslag verantwoording af.
- De faculteit doet eind 2023 een pilot met een aangepast format opleidingsjaarverslag bij de bachelor Rechtsgeleerdheid en de Master Criminologie. Voor alle opleidingen vindt een jaargesprek plaats tussen de portefeuillehouder onderwijs en de OLD in november.
- Het faculteitsbestuur heeft kennis genomen van de adviezen naar aanleiding van gehouden midterm reviews en het advies van de STOK met betrekking tot de rol van de Opleidingsdirecteur in de bewaking en de verbetering van de kwaliteit en de kwaliteitscultuur van de opleiding. De portefeuillehouder onderwijs is verantwoordelijk voor het expliciet kenbaar maken van de rol en de verantwoordelijkheden van de opleidingsdirecteur binnen de opleiding en de faculteit en hoe deze rol zich verhoudt tot de rol van andere stakeholders.

b. Beleid t.a.v. NSE scores

De faculteit volgt het beleid en werkwijze van de VU rondom de NSE. De informatie en aandachtspunten vanuit de NSE zijn een standaard agendapunt tijdens het Onderwijsbestuur (overleg opleidingsdirecteuren met de portefeuillehouder onderwijs), FB-vergadering en de jaargesprekken van de portefeuillehouder onderwijs met de OLD's. Elke opleidingsdirecteur schrijft een reflectie op de NSE resultaten en formuleert acties. Deze worden in de opleidingsjaarverslagen opgenomen.

- In 2024 wordt de aanpak voor het verhogen van de NSE respons verder uitgewerkt, op basis van de evaluatie van de nieuwe opzet van promotieactiviteiten voor de NSE die eind 2023 plaatsvindt.
- Tabel Overzicht resultaten NSE 2023

c. Beleid t.a.v. de evaluatie van het onderwijs

Het evaluatiebeleid van de faculteit staat beschreven in het Kader Kwaliteitszorg. Alle vakken worden jaarlijks geëvalueerd met het evaluatieprogramma Ealytics. Per vak worden digitale vragenlijsten over vakinhoud, cursusorganisatie, docenten, werkvormen en toetsing aangeboden aan alle ingeschreven studenten. De resultaten van vakevaluaties worden gedeeld met studenten en aan de OLC voorgelegd, met de reacties van vakcoördinatoren en eventueel door de OLD ondernomen acties. De faculteit laat zich daarnaast gedurende het studiejaar via diverse kanalen (OLC, FSR, studieverenigingen en studentassessor) informeren over student-tevredenheid. In 2023 werden andere evaluatievormen geïnventariseerd. Zo organiseren veel opleidingen informele panelgesprekken of 'roze koeken en cola' sessies voor (vakoverstijgende) feedback.

- Teruglopende respons is een punt van zorg sinds de evaluaties digitaal zijn, daarom wordt in 2023-2024 het evaluatiebeleid onder de loep genomen. Docenten worden reeds gestimuleerd de evaluatie te laten plaatsvinden tijdens de laatste onderwijsbijeenkomst van het vak.

d. Accreditaties en midterm review opleidingen

- De her-accreditaties van de acht juridische opleidingen⁸ worden in 2024 uitgevoerd. De vorm en inhoud van de visitaties zijn afgestemd met de clusterpartners en de opleidingen en worden in nauwe samenwerking met een extern evaluatiebureau en de afdeling Onderwijsbeleid, Kwaliteitszorg en Procesregie (OKP) uitgevoerd.
- Het Criminologie cluster heeft uitstel van her-accreditatie tot 2027; in 2024 worden de aanbevelingen uit de midterm review van 2022 en 2023 omgezet in verbeterafspraken.
- De master Ondernemingsrecht doorloopt in december 2023 een midterm review, in 2024 worden de aanbevelingen omgezet in verbeterafspraken. De her-accreditatie vindt plaats in 2026.
- De aanbevelingen van de gehouden midterm reviews (2023) worden ter hand genomen.

e. Facultair opleidingsplan en talentbeleid staf

De faculteit zet in op een gerichte professionalisering van docenten via leergangen voor docenten die aansluiten bij hun loopbaanfase en de diverse rollen en taken binnen het onderwijs.

- Een facultair opleidingsplan wordt in 2023 opgesteld en in 2024 uitgerold in samenspraak met HRM. Zie ook hoofdstuk Personeelsbeleid.
- In 2024 volgen de opleidingsdirecteur bachelor Criminologie en de Onderwijsdirecteur van de faculteit de Leergang Onderwijskundig Leiderschap (LOL) (gestart 2023).
- De faculteit zet in op blijven professionaliseren van de studieadviseurs. In 2024 nemen twee studieadviseurs deel aan het traject Beroepskwalificatie studieadviseurs (BKS). Daarnaast volgen de studieadviseurs relevante cursussen en trainingen zowel binnen (Coachen van studenten) als buiten de VU (Landelijke Vereniging van Studieadviseurs).

⁸ Het betreft de bachelor Rechtsgeleerdheid, master Rechtsgeleerdheid, bachelor Notarieel Recht, master Notarieel Recht, bachelor Law in Society, master Law and Politics of International Security, master International Business Law en master Fiscaal Recht.

- Vanaf studiejaar 2023-2024 worden student-assistenten ingezet in het onderwijs in de werkgroepen bij grote bachelorvakken. Deze groep neemt deel aan de basistraining vanuit het CTL en krijgt indien nodig op maat begeleiding binnen de faculteit. Dit wordt in 2024 geëvalueerd. De faculteit heeft hiervoor in 2023 een handreiking voor de inzet van student-assistenten in het onderwijs opgesteld, met een aanscherping van het STOK-advies hieromtrent.

f. Stand van zaken implementatie raamwerk onderwijsprestaties

In 2024 wordt ingezet op scholing voor docenten rond taalmodellen zoals ChatGpt, Mixed Classroom en Activerend blended onderwijs. Hiertoe is een raamwerkovereenkomst afgesloten met CTL. Bovenop deze raamwerkovereenkomst zal het SVM budget (onderdeel docentprofessionalisering) hiervoor worden aangesproken.

g. Beleid ten aanzien van onderwijsbesturing (opleidingsdirecteuren, PfhO)/besturingsmodel VU

De portefeuillehouder onderwijs wordt (sinds mei 2023) ondersteund door de onderwijsdirecteur, zij geven samen invulling aan de ontwikkeling en implementatie van het facultair onderwijsbeleid. De verantwoordelijkheden en taakverdeling worden najaar 2023 vastgelegd in het faculteitsreglement.

De opleidingsdirecteuren leggen functioneel verantwoording af aan de PfhO en zijn verantwoordelijk voor het curriculum, inclusief de kwaliteitszorg van de bijbehorende toetsen, de organisatie van het onderwijs (studiegids en studeerbaarheid) en het functioneren van de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding (vak- en curriculumbeoordelingen, midterm reviews en visitaties) (zie ook 4.3.3.a).

De faculteit telt zeven afdelingen (vanaf september 2023) die worden geleid door een afdelingshoofd. De taken en bevoegdheden van het afdelingshoofd zijn vastgelegd in het faculteitsreglement. De verantwoordelijkheids- en taakverdeling ten aanzien van de onderwijsorganisatie en -kwaliteitszorg tussen de afdelingshoofden en de opleidingsdirecteuren zijn vastgelegd in het faculteitsreglement.

De faculteit heeft twee medezeggenschapsorganen: de facultaire studentenraad (FSR) en de Onderdeelcommissie (ODC) die gezamenlijk overleggen in de Gezamenlijke Vergadering (GV).

h. Beleid ten aanzien van professionalisering taalvaardigheid Engels/ Nederlands

In 2023 werd de stand van zaken met betrekking tot de Engelse taalvaardigheid (C1) van de docenten in kaart gebracht. Het facultaire beleid ten aanzien van professionalisering taalvaardigheid Engels en Nederlands wordt uitgewerkt in het opleidingsplan en verder geïmplementeerd in 2024.

i. Beleid ten aanzien van professionalisering in het kader van de Mixed Classroom

Met diverse internationale (master)programma's en de bachelor Law in Society heeft de faculteit een rijke ervaring met Mixed Classroom. Bij de bachelor Law in Society is Mixed Classroom geïntegreerd in het gehele curriculum. Mixed Classroom komt aan bod in het opleidingsplan en is verankerd in alle start-to-teach-dagen, BKO's, SKO's en LOL (zie 4.3.4.g).

- CTL en de UD Ethiek en Diversiteit werken in 2024 samen om Mixed Classroom verder te implementeren in de bacheloropleidingen (zie 4.2).
- Docenten kunnen zich met de Mixed Classroom cursus blijven professionaliseren. In 2023 werd een raamwerk overeenkomst met CTL afgesloten waarin Mixed Classroom aan bod komt (zie 4.3.4.h). Mixed Classroom wordt verder ingebed in alle opleidingen, de vakcoördinatoren en de opleidingsdirecteuren volgen in 2024 de cursus bij CTL.
- Docenten delen hun ervaringen met Mixed Classroom ook in 2024 tijdens een Broodje Onderwijs.

j. Beleid en voortgang implementatie ten aanzien van toetsing (conform VU-breed Toetskader)

Elke twee jaar wordt het toetsbeleid waar nodig herzien aan de hand van het VU-brede toetskader en facultaire ontwikkelingen op toetsgebied. De faculteit heeft haar toetsbeleid herzien in 2023. De afgelopen jaren werd ingezet op verbetering van de expertise op het gebied van toetsen en beoordelen. Er wordt actief toegezien op de naleving van het aanleveren van de toetsdossiers en de toetsplannen Opleidingen leveren jaarlijks hun toetsplan aan bij de Examencommissie. Om na te gaan of de leerdoelen (en indirect de eindtermen) worden gerealiseerd, worden verschillende toetsvormen gebruikt, in relatie met de inhoud van het vak en de gekozen onderwijsvorm. Alle tentamens worden opgesteld conform het vier-ogen principe

(Nota toetsbeleid 2022). De opleidingsdirecteuren controleren of de toetsdossiers (compleet) zijn aangeleverd.

- Eind 2023 wordt het VU Toetskader op basis van de nieuwe toetsvisie aangepast⁹, hieruit volgt in 2024 input voor het toetsbeleid van de faculteit.
- Beoordelingscriteria (rubrics) voor de scripties van de bachelor RCH en NOT worden ontwikkeld en in 2024 geïmplementeerd. De beoordelingscriteria voor de scripties van de juridische masters zijn reeds gelijk getrokken conform de rubrics die in 2023 is ontwikkeld. Deze rubrics borgen dat de schriftelijke feedback op de scriptie voldoende informatief is voor studenten.

De faculteit heeft een examencommissie (EC) die verantwoordelijk is voor alle opleidingen en goed functioneert. De EC waarborgt de kwaliteit van de tentamens en eindwerken van de faculteit en speelt een proactieve rol bij het controleren van toetsplannen, toetskwaliteit, validatie en kwaliteit van eindwerken. De examencommissie wordt ambtelijk ondersteund. De leden en ondersteunende medewerkers nemen, indien mogelijk, deel aan cursussen en bijeenkomsten om hun kennis en vaardigheden bij te houden en te verbeteren.

- De EC beoordeelt periodiek het toetsplan van elke opleiding om vast te stellen of de gebruikte toetsvormen adequaat zijn voor het toetsen van de leerdoelen en of (alle) eindtermen in voldoende mate aansluiten bij die leerdoelen.
- Bij tentamens in Testvision en bij Multiple Choice-tentamens wordt een itemanalyse verstrekt. De resultaten hiervan worden schriftelijk vastgelegd en met de examinatoren besproken. Voor tentamens op papier kan bij de EC een itemanalyse worden verzocht. Schriftelijke tentamens met open vragen worden elke vier jaar door de EC geëvalueerd.
- Als (een onderdeel van) een schriftelijk tentamen niet aan de kwaliteitseisen voldoet, bepaalt de EC na overleg met de examinatoren en het opleidingsmanagement of de uitslagen worden aangepast of het gehele tentamen ongeldig moet worden verklaard.
- De EC bespreekt de vak evaluaties als de resultaten die betrekking hebben op toetsen en beoordelen daartoe aanleiding geven. Als een tentamen of werkstuk niet voldoet, ligt in het *Kader Kwaliteitszorg* vast welke route wordt doorlopen en hoe verbeterplannen worden gecontroleerd. Zijn naar aanleiding van een tentamenanalyse afspraken gemaakt over docentprofessionalisering, dan volgt het afdelingshoofd dit op. De EC overlegt met de opleidingsdirecteuren en rapporteert aan het faculteitsbestuur en OLC in haar jaarverslag.
- De EC handhaaft streng bij de normen rond correct citeren en oorspronkelijkheid van de eigen prestaties en op de regels rond fraude en plagiaat. Alle schriftelijke werkstukken die meetellen voor een cijfer worden digitaal ingeleverd via het anti-plagiaatprogramma Ouriginal.

In 2024 wordt beleid ontwikkeld rond taalmodellen als GPT-4 en chatboxen zoals ChatGpt. Het gebruik van deze technologieën moet geïntegreerd worden in onderwijsprogramma's en op verantwoorde wijze worden toegestaan, zodat ze kunnen bijdragen aan het behalen van leerdoelen. Docenten zullen de kennis van taalmodellen op gezette tijden moeten controleren en de resultaten bij lesopdrachten betrekken, terwijl toetsen moeten worden ontworpen om de eigen kennis van studenten te testen en het gebruik van taalmodellen moet worden beperkt tot wat toelaatbaar is. Het doel is dat studenten uiteindelijk beschikken over voldoende kennis- en redeneervaardigheden om als juridische wetenschapper of beroepsbeoefenaar zonder taalmodel te kunnen functioneren.

k. Beleid maatschappelijke stakeholders bij verbetering en vernieuwing onderwijs (veldadviesraden)

De opleidingen worden geadviseerd over de inhoud en kwaliteit door een veldadviesraad die bestaat uit deskundigen uit het werkveld. Elke masteropleiding heeft een eigen veldadviesraad, waarmee opleidingsdirecties jaarlijks een bijeenkomst organiseren. Hier worden arbeidsmarktontwikkelingen, aansluiting van eindtermen op de arbeidsmarkt en onderwijsaanpassingen besproken. De bacheloropleidingen Criminologie, Rechtsgeleerdheid en Notarieel Recht sluiten aan bij de bijeenkomst van de bijbehorende masteropleiding, omdat bijna 100% van de bachelor studenten doorstromen naar de bijbehorende opvolgende masters. De bachelor Law in Society heeft vanwege haar unieke karakter een eigen

---

⁹ Alice Schaap, juni 2023.

veldadviesraad. Het tweede cohort studeert in 2022-2023 af en in 2023 komt deze raad voor het eerst bij elkaar.

4.3.4 Studentsucces en -begeleiding

a. Beleid en ambities uitval, switch, doorstroom, uitstroom m.b.v. Student Analytics

De faculteit Rechtsgeleerdheid kent hoge aanmeld- en instroomcijfers, maar de opbrengsten blijven achter. Analyse van de cijfers voor en na de coronajaren laat zien dat de faculteit het slechter doet dan voorheen qua rendementen en studiesucces. De faculteit heeft daarom in 2023 een pakket van onderwijskundige maatregelen opgesteld die een positief effect kunnen sorteren op het studiesucces van studenten en daarmee het rendement van de opleidingen verhogen. De prioriteit voor 2024 ligt op het invulling geven aan het Plan van Aanpak dat in het extra BO van 6 juli 2023 is besproken en vastgesteld. De maatregelen zijn tot stand gekomen in overleg met diverse stakeholders¹⁰.

- De onderwijskundige maatregelen worden waar mogelijk in 2024 geïmplementeerd. Naast rendementen en studiesucces gaan deze maatregelen ook over studentwelzijn, motivatie en het ontwikkelen van studenten. Een aantal maatregelen is gericht op de actieve deelname aan het onderwijs, er wordt ingezet op het minder vrijblijvend maken van onderwijs, daarnaast wordt het curriculum doorgelicht, hierbij worden onderwijs innovatieve aspecten meegenomen.
- De faculteit bereidt zich in 2024 voor op de (mogelijke) invoering van de BSA van 30 EC. Eén van de studieadviseurs is lid van de VU BSA evaluatiewerkgroep.
- De faculteit werkt samen met VU Analytics ten behoeve van kwantitatieve informatie over in-, door- en uitstroom van studenten.
- Naar aanleiding van een analyse van adviesbureau Risbo is inzicht verkregen in struikelvakken en 'lessons learned' van succesvolle vakken. Tevens werd uit het Risbo onderzoek duidelijk dat aansluiting van eerstejaarsvakken en tweedejaarsvakken voor verbetering vatbaar is. Het Risbo onderzoek wordt in 2024 gebruikt voor het herontwerpen van vakken. Hierbij wordt onder andere gedacht aan het inzetten van gedifferentieerde onderwijsvormen. Het bovenstaande komt ook terug in het Plan van Aanpak (onderdeel Onderwijsrendementen).
- Deelname aan het VU programma *Better Prepared 2.0* wordt in 2024 voortgezet.
- Studenten met studievertraging en langstudeerders worden sinds 2023 proactief begeleid door een extra studieadviseur (met NPO- middelen), dit wordt in 2024 voortgezet.

b. Stand van zaken en ambitie PUC

De samenwerking met de Pre University waarbij leerlingen uit 4, 5 of 6 VWO interessante en uitdagende programma's volgen op de universiteit wordt in 2024 voortgezet en versterkt.

c. Beleid studentbegeleiding/-welzijn

De capaciteit op het terrein van studieadvies is de laatste jaren fors vergroot. Daarnaast is er specifieke aandacht voor studentbegeleiding en -welzijn in de leerlijn PPI in de bachelor en vindt afstemming plaats tussen de coaches van PPI en studieadvies, zodat de zorg omtrent studenten vroegtijdig gesignaleerd en opgepakt wordt.

De faculteit hanteert de volgende visie op studieadvies¹¹: De studieadviseur informeert, adviseert en begeleidt studenten bij studiegerelateerde vragen en/of problemen en persoonlijke omstandigheden die van invloed zijn op de studie, met als doel dat studenten weloverwogen keuzes kunnen maken en de studie zo goed mogelijk kunnen doorlopen. De studieadviseur doet dit voornamelijk via gesprekken. Daarnaast informeert de studieadviseur via mail, bijeenkomsten en digitale communicatiemiddelen. Indien nodig, verwijst de studieadviseur door naar andere vormen van hulp of begeleiding, binnen¹² dan wel buiten de VU. De studieadviseur is zichtbaar en toegankelijk en heeft voldoende tijd voor de kernactiviteiten van

¹⁰ De OLD's, portefeuillehouder onderwijs, onderwijsdirecteur RCH, de beleidsmedewerkers van bureau onderwijs van de faculteit en VU centraal (SoZ), de GV en de studieadviseurs.

¹¹ Visie op studieadvies opgesteld door de studieadviseurs van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. De studieadviseur handelt ethisch en houdt zich aan de [gedragscode van de Landelijke Vereniging van Studieadviseurs](#) (LVSA) en de [gedragscode van de VU](#).

¹² Student Wellbeing point, studentenpsychologen en student Ombudsman.

studieadvies. De studieadviseur blijft zich ontwikkelen en reflecteert met regelmaat zowel op de eigen werkwijzen als op facultair en universitair beleid en processen, en probeert daar waar mogelijk verbeteringen door te voeren.

Vanuit studieadvies zijn de ambities op vlak van studentbegeleiding en -welzijn voor 2024:

- In 2024 wordt proactieve studentbegeleiding bij langstudeerders voortgezet (zie ook 4.3.5.a) en binnen het reguliere team studieadviseurs worden opties onderzocht, zoals actief benaderen van eerstejaars studenten die in periode 1 één of twee tentamens niet halen.
- Reeds gestarte groepsactiviteiten (Workshops voor studenten, Plan & Doe groepen) worden in 2024 aangeboden en nieuwe mogelijkheden onderzocht. Met NPO-geld zijn cursussen op maat ontwikkeld voor studenten op het gebied van mentale fitheid.
- Reeds gestarte groepsactiviteiten rond docentprofessionalisering (NPO-middelen) worden aangeboden (Training agressief en manipulatief gedrag studenten).
- Studieadvies sluit aan bij de VU-brede expertise op het vlak van voorzieningen en beleid rond studenten met een beperking.
- Studieadvies zet in op bereikbaarheid door de wachttijd voor afspraken beperkt te houden, het online inlooppreekuur (4 x week) is toegankelijk voor studenten die snel een afspraak willen.

De leerlijn PPI (zie ook 4.2) sluit aan bij de positieve leer- en onderwijscultuur van de faculteit. Studenten worden op innovatieve wijze actief betrokken bij hun eigen leerproces en ontwikkeling tot professionele deelnemers binnen de academische gemeenschap en in hun toekomstig werkveld. Tijdens interactieve groepsbijeenkomsten en individuele gesprekken worden zij gecoacht door duo's van leerlijncoaches (docenten) en student-mentoren. Studenten gaan ook zelf aan het werk en leren in activerende onderwijsvormen te reflecteren op wie ze zijn, waar ze voor staan en hoe zij richting willen geven aan hun opleiding én hun tijd op de VU.

- In de leerlijn PPI worden coaches en mentoren ook komend jaar ingezet om studenten te begeleiden. In 2024 wordt nog sterker ingezet op de sense of belonging van studenten met hun opleiding, de faculteit en de VU als geheel binnen het eerste jaar van de leerlijn PPI.
- De coördinator van PPI verzorgt samen met CTL een training voor docenten die PPI geven, rond studenten begeleiden en coachen met speciale aandacht voor het creëren van een veilige omgeving in de groep. In de training oefenen docenten deze vaardigheden, in rollenspellen.
- De coaches community van PPI in Canvas die werd opgezet in 2023 wordt in 2024 verder ontwikkeld met info over de leerlijn, het programma, de overleg- en evaluatiestructuur, taak als coach, veilig leerklimaat, grenzen stellen, (door)vragen, zelfvertrouwen en doorverwijzen, etc.

Bij de opleiding International Crimes, Conflict & Criminology wordt in 2024 een extra-curriculair vak opgezet waarbij alumni in het vakgebied vertellen over hun werk, de impact ervan en hoe zij daar mee omgaan. Studenten trainen ter voorbereiding hun meta-cognitieve vaardigheden om meer grip op hun emoties te krijgen. Dit vak kadert in een Comenius beurs binnen het thema Welzijn die Maartje Weerdesteijn ontving in 2023 voor het project *Emoties in en rondom de collegezaal*. Wanneer studenten internationale misdrijven bestuderen, kunnen zij negatieve emoties ervaren en kan hun welzijn en leerproces negatief worden beïnvloed.

d. Talentbeleid studenten

De faculteit wil dat studenten hun talent zo goed mogelijk ontwikkelen en zich leren verhouden tot anderen in de samenleving. De studentpopulatie is gevarieerd, waarbij sommige studenten meer uitdaging zoeken, terwijl anderen meer ondersteuning nodig hebben. Het onderwijs is ingericht om in beide behoeften te voorzien.

- Elke opleiding stimuleert ook in 2024 persoonlijke ontplooiing door activiteiten binnen en buiten het studieprogramma, zoals (onderzoeks)stages, internationale uitwisseling, clinics, studentassistentenschappen, bestuurswerk, mentoraat en moot courts.
- Het Honours Programma, de diverse law clinics, Master Research Track Criminologie en de Research Track voor masterstudenten worden in 2024 gecontinueerd.

- De opleidingen blijven in 2024 alert op het waar nodig inrichten van extra werkgroepen voor verschillende doelgroepen.¹³ De bachelor Criminologie geeft bijvoorbeeld extra werkgroepen Statistiek voor studenten die meer willen oefenen.
- In de leerlijn PPI worden studenten gestimuleerd hun talenten te ontdekken en ontwikkelen. Studenten nemen zelf de regie (ownership) en werken aan een digitaal portfolio (zie 4.2). De verplichting van PPI in jaar 1 van de bacheloropleiding wordt in 2024 uitgewerkt.

e. *Beleid inclusiviteit/diversiteit*

De faculteit sluit aan bij het diversiteitsbeleid in het VU Meerjarenplan 2021-2025. De faculteit is inclusief en een welkome plek voor studenten met verschillende achtergronden. De diversiteit onder studenten en docenten wordt in het onderwijs geïntegreerd, onder meer via het Mixed Classroom model. Een aantal concrete acties rond inclusiviteit en diversiteit voor 2024 zijn:

- Een Diversiteitscommissie wordt opgericht bestaande uit medewerkers waarbij alle afdelingen vertegenwoordigd zijn, studentleden en studie-advies. Deze commissie werkt samen met de CRvA, met de student-ambassadeurs van de CRvA, de FSR, VU Diversity Office en FAM (Family of Academic Minds). De Diversiteitscommissie stelt in samenspraak met het faculteitsbestuur een werkplan 2024 op (conform VU Meerjarenplan 2021-2025,) met doelen en acties ten aanzien van onderwijs.
- De leerlijn Ethiek & Diversiteit wordt verder geïmplementeerd in de drie Nederlandstalige bacheloropleidingen. De UD Ethiek & Diversiteit integreert Mixed Classroom in het curriculum als onderdeel van deze leerlijn (zie ook 4.2).
- Bij een aantal opleidingen is de studenteninstroom zeer divers en vormt een brede afspiegeling van de maatschappij. Bij opleidingen waar de instroom minder of weinig divers is (wat betreft gender en migratieachtergrond), onderzoekt de faculteit oorzaken en mogelijke verbeteracties.
- Clarrissa Meerts, opleidingscoördinator bachelor Criminologie, onderzoekt in 2024 in haar SKO, hoe in de decentrale selectie van de bachelor Criminologie de studentenpopulatie meer divers kan worden.
- De faculteit onderzoekt hoe de toegang tot de arbeidsmarkt te verbeteren voor studenten met diverse achtergronden. Dit gebeurt in samenwerking met Career Services en de culturele Raad van Advies. Doelstellingen en acties worden geformuleerd op basis van dit onderzoek, inclusief het weerbaar maken van studenten ten aanzien van discriminatie tijdens sollicitatieprocessen.
- De faculteit evalueert de ervaringen met Mixed classroom in de bachelor Law in Society en onderzoekt hoe dit toepasbaar is bij andere opleidingen.
- De *Mixed Classroom Curriculum Reflection Tool*, waarmee docenten het onderwijsprogramma inclusiever kunnen maken, wordt in 2024 als pilot uitgevoerd bij Migratierecht.
- In *Inleiding in de rechtswetenschap* (1e jaar van de bachelors Rechtsgeleerdheid, Notarieel Recht en Criminologie) wordt elk jaar een week besteed aan het thema (racistische) hatespeech en hoe daar vanuit het strafrecht en de democratische rechtsstaat op kan worden gereageerd.
- Samen met de Pre University waarbij leerlingen uit 4, 5 of 6 vwo programma's volgen op de universiteit wordt in 2024 bekeken hoe Pre University meer diverse leerlingen kan betrekken.

De Culturele Raad van Advies (CRvA) is in 2022 ingesteld om de culturele diversiteit van de faculteit te bevorderen, deze komt een aantal keer per jaar samen en rapporteert aan het faculteitsbestuur. De CRvA heeft in 2024 de volgende actiepunten:

- Het buddyprogramma wordt verder uitgewerkt. Het buddyprogramma koppelt studenten aan een professional uit een organisatie en zij hebben gedurende een aantal maanden een aantal gezamenlijke activiteiten. Zo leren studenten het werkveld kennen en tegelijk hun netwerk vergroten. Werkgevers worden in 2023-2024 benaderd voor deelname.
- Het meldpunt wordt verder opgezet. Een laagdrempelig meldpunt voor studenten rond het thema diversiteit werd opgezet, zodat er een plek is om ervaringen en klachten te delen op een minder formele manier. Signalen kunnen teruggekoppeld worden aan het FB.

---

¹³ Kwaliteitsthema 4a Onderwijsdifferentiatie

- De CRvA organiseert netwerkactiviteiten in samenwerking met Bridges Network om studenten kennis te laten maken met het werkveld.
- De CRvA stelt een Jaarplan op voor ambassadeurs, werven en trainingen voor ambassadeurs.
- De CRvA adviseert over vergroten diversiteit staf faculteit.

f. Taalbeleid

De keuze om onderwijs in het Engels aan te bieden is onderbouwd in de profielen van de betreffende opleidingen en afstudeerrichtingen. De faculteit heeft drie Nederlandstalige bacheloropleidingen en één Engelstalige bachelor (Law in Society). De master Rechtsgeleerdheid heeft 10 afstudeerrichtingen (specialisaties), waarvan zeven Nederlandstalig en drie Engelstalig (European & International Law, International Migration & Refugee Law, International Technology Law). Er zijn drie Engelstalige masteropleidingen: International Business Law, Law and Politics of International Security en International Crimes, Conflict and Criminology. De master Notarieel recht en Ondernemingsrecht, Fiscaal recht zijn Nederlandstalig. De master Criminologie heeft twee Nederlandstalige afstudeerrichtingen. De VU-brede Engelstalige taaltoets is verplicht bij de opleiding Law in Society en de Nederlandstalige taaltoets bij de andere bacheloropleidingen.

- De implementatie van de leerlijn Communicatieve vaardigheden in alle Nederlandstalige bacheloropleidingen wordt voortgezet, met begeleiding van CTL (zie 4.2).
- De Leuventool wordt in 2024 gecontinueerd (zie 4.2). Deze wordt structureel ingezet in enkele vakken Rechtsgeleerdheid en Notarieel Recht en in enkele Engelstalige vakken.

g. Voorbereiding beroepsloopbaan/aansluiting arbeidsmarkt

- Law in Action is een speerpunt van de faculteit. Door studenten inzicht te geven in hoe het recht werkt in de praktijk of hoe de samenleving omgaat met het recht worden studenten voorbereid op hun beroepsloopbaan. Tijdens het onderwijs worden veelvuldig casussen en praktijkvoorbeelden besproken, bijvoorbeeld law clinics, het vak Pleitoefening, Street Law.
- Via de veldadviesraden houden de opleidingen contact met het werkveld. Onderwijs kan op advies worden aangepast en meer toegespitst op de vaardigheden die nodig zijn voor een succesvolle carrière. Zie 4.3.3.k.
- De leerlijnen Communicatieve vaardigheden, Ethiek en Diversiteit en Legal Tech worden verder geïmplementeerd, hiermee trainen studenten de vaardigheden die ze nodig hebben in hun beroepsloopbaan. Zie ook Kwaliteitsthema 4.2.
- Voorbereiding op het beroepsveld is één van de pijlers van de leerlijn PPI, hier wordt onder meer een 'competentie carrousel' uitgewerkt in 2024.
- Aanvullend op wat in het onderwijs wordt aangeboden, biedt Career Services (CS) een breed pakket aan activiteiten waarmee studenten zich kunnen voorbereiden op de arbeidsmarkt of stage. Hiervoor zoekt CS actief contact met alumni, de opleidingen en het beroepsveld. CS zet het huidige aanbod workshops en evenementen voort in 2024: CV-checks, motivatiebrief checks, arbeidsmarkt oriëntatie workshops, Career day, LinkedIn-trainingen, assessment training, etc. In 2024 zet Career Services in op een groter bereik onder studenten.

4.3.5 Optimaliseren van de student- en onderwijsondersteuning

a. Optimaliseren ruimtegebruik vanuit onderwijsperspectief

- Voldoende zaalcapaciteit blijft in 2024 een aandachtspunt. Niet altijd worden de randvoorwaarden zoals ruimte, software, opslagmogelijkheden en digitale ondersteuning adequaat vervuld. Vanwege een gebrek aan grote collegezalen en werkgroep zalen moeten sommige vakken soms online worden gegeven, hoewel docenten om pedagogische redenen de voorkeur geven aan campusonderwijs.
- De faculteit onderzoekt mogelijkheden om het gebruik van ruimte te optimaliseren. Hierbij wordt gekeken naar het aanpassen van het rooster, zoals het verminderen van bloktijden, het benutten van tijdsblok 5 en het plannen in kleinere ruimtes.
De faculteit maakt voor studenten met een beperking gebruik van de centraal georganiseerde voorzieningen, waaronder de voorzieningenzaal voor tentamens en sluit aan bij het VU beleid.

b. Informatievoorziening op maat

Vanwege het groeiend aantal internationale studenten en medewerkers aan de faculteit worden alle voor hun relevante webpagina's en formele documenten standaard vertaald naar het Engels. Hiervoor wordt veelvuldig gebruik gemaakt van het Taalcentrum. Verder wordt ook de overige communicatie (waar van toepassing) tweetalig aangeboden.

c. Facultaire dienstverlening optimaliseren

- Om Activerend blended onderwijs te faciliteren, ondersteunt de faculteit docenten bij het gebruik van digitale leermiddelen (onder andere via een ICTO-medewerker en CTL).
- Het Onderwijsbureau organiseert ook in 2024 de *Broodjes Onderwijs* om kennisdeling te stimuleren. Deze worden afwisselend in het Nederlands en het Engels georganiseerd.
- In academiejaar 2022-2023 heeft de faculteit een tentamenorganisatie opgericht. Het team verzorgt de coördinatie en organisatie van (digitale) tentamens.
- De faculteit neemt deel aan het VU-brede project *Digitale Ondersteuning Eindwerken (DOE)* om de kwaliteit en efficiëntie van het afstudeerproces te verbeteren. Na de pilot van OnStage bij de master Fiscaal Recht in 2023 wordt eind 2023 en begin 2024 het scriptietraject per opleiding op maat ingericht en geïmplementeerd in Onstage.
- In semester 1 van 2023-2024 wordt uitgewerkt hoe de Canvasomgevingen van vakken meer eenduidig ingericht kunnen worden, zodat de informatievoorziening voor studenten helder en meer gebruiksvriendelijk is. Dit wordt ondersteund door CTL en het Onderwijsbureau. Vanaf semester 2 in 2023-2024 zijn de vakken binnen een opleiding conform afspraken ingericht. Hierbij wordt ook opgenomen hoe met AI (o.a. ChatGpt) wordt omgegaan binnen een vak/opleiding.

d. Digitaal toetsen uitbreiden en optimaliseren

In 2024 wordt gestreefd naar meer variatie in toetsvormen, waaronder digitaal toetsen. Dit sluit aan bij de ambities voor Activerend blended onderwijs en het verminderen van werkdruk.

- De faculteit organiseert in 2024 opnieuw Testvision trainingen voor vakcoördinatoren rond het invoeren en beoordelen van digitale tentamens.
- De tentamenorganisatie biedt docenten gerichte informatie aan over digitale toetsing en is het aanspreekpunt voor alle vragen met betrekking tot (digitale) tentamens.
- Voldoende zaalcapaciteit voor digitaal toetsen is een probleem. Nu worden reeds veel verzoeken voor digitale afname afgewezen door gebrek aan capaciteit. Met het wegvallen van de TenT is de vrees dat (tijdelijk) minder digitaal getoetst zal kunnen worden.

e. Samenwerking met andere instellingen ondersteunen

In 2024 wordt de samenwerking met de Open Universiteit, de Hogeschool van Amsterdam (schakeltrajecten), de universiteiten van Tilburg en Maastricht (Fiscaal recht) en de onderzoeksmaster Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Utrecht voortgezet. (Zie ook hoofdstuk Onderzoek).

Het Faculteitsbestuur ziet toe op transparante samenwerkingen. De samenwerkingsovereenkomsten zullen worden vastgelegd in convenanten die voldoen aan de huidige wet- en regelgeving.

5. Onderzoek

5.1 Samenvatting

Prioriteiten	Wat wil de faculteit bereikt hebben in 2024?	Hoe draagt deze prioriteit bij aan de VU-Strategie en het facultaire meerjarenplan 2021-2025?
1. Sectorplan uitvoeren facultair bestedingsplan en aanbevelingen midterm review (NB: het sectorplan loopt in 2024 af en de faculteit RCH gaat uit van voortzetting op basis van de positieve MTR	<ul style="list-style-type: none"> - De ELS-leerstoel is uitgebreid t.o.v. 2022; - De mediane duur van promotietrajecten ligt op max. 62 maanden; - Research Talent Track Rechtsgeleerdheid en Criminologie hebben een stabiele instroom van 15-20 studenten; - ELS-cursussen en studiemateriaal zijn verder ontwikkeld; - ELS-expertise en opleidingsaanbod van de faculteit is onderdeel van het landelijke aanbod; - start nationale ELS-onderzoeksschool (i.s.m. landelijk ELS-netwerk); - De in maart 2023 opgerichte Europese ELS Society gaat het eerste Europese ELS-tijdschrift uitgeven.	De faculteit werkt verder aan het uitbouwen van haar ELS-profiel. Zij wil zowel in Nederland als in Europa met een herkenbaar profiel een leidende rol spelen op het gebied van empirisch-juridisch onderzoek. Dit draagt bij aan de ambities <i>Versterken van de focus in onderzoek</i> en <i>Verbeteren van onze wetenschappelijke reputatie</i> .
2. Financiering onderzoek	<ul style="list-style-type: none"> - De basisfinanciering eerste geldstroom voor onderzoek groeit t.o.v. 2022 verder door naar minimaal 30%, waarbij opgemerkt kan worden dat de RCH-Sectorplanmiddelen vooralsnog in 2025 aflopen; - Met de kansrijke onderzoeksgroepen zetten we strategisch in op het werven van externe financiering; - Implementatie beleid S&S-beurzen; - SSH-sectorplangelden worden ingezet voor versterking interfacultaire samenwerking i.h.k.v. CLUE+ en A-LAB.	Met voldoende en stabiele financiering van onderzoek zal de werkdruk lager worden, wat het duurzaam functioneren van wetenschappelijke staf bevordert. De bezuiniging/vacaturestop is hierbij wel een punt van zorg.
3. Toekomstplan A-LAB	<ul style="list-style-type: none"> - Vaststelling plan voor toekomst A-LAB met o.m. governance, samenwerking, bekostiging.	Samenwerking in A-LAB met NSCR, SBE, FSW en FGB is onderdeel van het ELS-profiel van de faculteit. Dit draagt bij aan de ambities <i>Versterken van de focus in onderzoek</i> en <i>Verbeteren van onze wetenschappelijke reputatie</i> .

5.2 Kwaliteitszorg onderzoek

Maart 2023 is het evaluatierapport van de visitatiecommissie verschenen. De faculteit gaat in 2024 met de volgende aanbevelingen van de commissie aan de slag.

Blijf inzetten op verhoging van de promovendirendementen en onderzoek of aanvullende maatregelen nodig zijn, bijvoorbeeld om de stress bij promovendi te reduceren

In het kader van het Sectorplan Rechtsgeleerdheid (en ook al voor die tijd) zijn verschillende maatregelen genomen om promovendi beter te faciliteren en de rendementen te verhogen. Zo wordt sinds kort aan begeleiders gevraagd om een beoordelingsformulier in te vullen in aanloop naar een go/no-go-gesprek waardoor zij bewuster een afweging maken en de Graduate School (GS) een beter beeld krijgt van de

kwaliteiten van de promovendus en de voortgang van het onderzoek, en voeren de GS-directeur en coördinator aan het begin van het laatste jaar een gesprek met promovendus en begeleiders over de voortgang en wat nodig is om het onderzoek binnen de gestelde tijd af te ronden. Naast de reeds ingevoerde maatregelen ziet de faculteit mogelijkheden tot verdere aanscherping op het gebied van het geven van helderheid aan promovendi wat van hen verwacht wordt, onder meer ten aanzien van promoveren op artikelen: aan welke criteria moet een proefschrift, in boekvorm of op basis van artikelen, precies voldoen? De reeds bestaande facultaire richtlijn zal op punten verduidelijkt worden en gecompleteerd worden met een overzicht met voorbeelden van diverse goedgekeurde proefschriften.

Bevorder de implementatie van open science en datamanagement, niet alleen door de structurele en beleidsmatige ondersteuning, maar ook door hierover gezamenlijk met de onderzoekers het gesprek te voeren

De faculteit gaat naast (lunch)bijeenkomsten rondom het thema research data management ook bijeenkomsten organiseren rondom open science. Daarnaast zullen de programmaleiders worden gestimuleerd om vanuit de specifieke invalshoek van hun programma's met deze thematiek aan de slag te gaan. Ten slotte wordt actief gewerkt aan de implementatie van open science en datamanagement via de Graduate School en de cursussen voor de begeleiders van promovendi.

Analyseer de mate van diversiteit in de faculteit en zet op basis daarvan verdere stappen door de multiculturele en diverse studentenpopulatie te benutten en de inclusie van jonge mensen ten opzichte van de meer senior onderzoekers te bevorderen om zo van onderop tot meer diversiteit in het korps onderzoekers te komen

De visitatiecommissie geeft aan dat de faculteit de afgelopen periode er goed in is geslaagd het aantal vrouwelijke hoogleraren substantieel te verhogen. Op peildatum 1-8-2023 was het aandeel vrouwelijke hoogleraren 38,5% (in aantallen) en 39,7% (in fte). Hiermee scoort de faculteit goed binnen de VU en boven de in het Sectorplan afgesproken doel van 33% in 2024. Het aandeel vrouwelijke UD's en UHD's ligt boven de 50%. De faculteit zal de groeiende lijn van het aandeel vrouwelijke hoogleraren doorzetten. De ingezette beweging van internationalisering in onderzoek en onderwijs (Engelstalige bachelor Law in Society) brengt uiteraard ook meer diversiteit qua achtergronden met zich mee. Stafleden spreken studenten die talent lijken te hebben voor onderzoek vaak al aan of ze daarin verder zouden willen, maar slechts weinigen ambiëren een carrière in de wetenschap; de meesten kiezen voor een togaberoep. De promovendipopulatie kent een klein percentage met een diverse achtergrond en dat betreft vooral buitenpromovendi die niet promoveren om een stap naar de wetenschap te maken. Desalniettemin zal de faculteit studenten blijven enthousiasmeren en opleiden voor een loopbaan in de wetenschap (via onder meer Research Tracks en de Research Master van Utrecht waar de VU bij is aangesloten) en het aanbieden van voldoende gefinancierde promotieplaatsen waardoor eigen talent kan doorgroeien naar een promotieplek. Het afgelopen jaar zijn enkele gepromoveerde stafleden met een niet-Nederlandse achtergrond aangesteld en de faculteit zal zich bij de invulling van vacatures specifiek richten op de doelgroep om te komen tot nog meer diversiteit in het korps onderzoekers.

Blijf inzetten op verhoging van het aantal promovendi

Jonge aanwas is voor de faculteit erg belangrijk. Het is daarom ook een van de speerpunten uit het lopende Sectorplan Rechtsgeleerdheid. Met de bewuste keuze om de starters- en stimuleringsbeurzen vrijwel volledig in te richten in de vorm van promotieonderzoek (en daarmee het aantrekken en opleiden van toekomstige staf voor de juridische discipline) is de verwachting dat het aantal promotieonderzoeken zal groeien.

Belangrijkste wetenschappelijke missie

Het Sectorplan Rechtsgeleerdheid loopt voorsnog tot en met 2024. Komend jaar zullen de geformuleerde ambities die nog niet geheel zijn gerealiseerd de volle aandacht krijgen. De faculteit zet vol in op het speerpunt Empirical Legal Studies.

Het herkenbare ELS-profiel zal worden versterkt en de faculteit werkt verder aan een toonaangevende positie op belangrijke ELS-onderzoeksterreinen, zowel binnen Nederland als binnen Europa. Zij hoopt dit te bereiken door onder meer het uitgeven van het eerste Europese ELS tijdschrift in samenwerking met de

Europese ELS Society, de oprichting van een ELS-research school in samenwerking met de vier andere ELS-faculteiten, het ontwikkelen en uitvoeren van promotieonderzoeken met een ELS-component door alle onderzoeksprogramma's, het opleiden van studenten en staf, het (co-)produceren van de ELS-literatuur en het inrichten van een facultair ELS-expertisecentrum.

De volgende concrete resultaten zijn in dit kader reeds te noemen: er lopen negen ELS-promotieonderzoeken, verdeeld over de onderzoeksprogramma's; op 31 mei 2023 heeft de faculteit een landelijke ELS-workshop voor promovendi georganiseerd die onderzoek doen op het gebied van Human Rights; naast de bacheloropleidingen Criminologie en Law in Society zijn Empirische Juridische Methoden ook onderdeel van bachelor Rechtsgeleerdheid en is daartoe ELS-cursusmateriaal ontwikkeld; de faculteit is een van de initiatiefnemers van de oprichting van de European Society for Empirical Legal Studies in samenwerking met onderzoekers uit verschillende delen van Europa; zoals genoemd hoopt de Society in 2024 de eerste uitgave van een nieuw Europees open access ELS-tijdschrift te publiceren.

5.3 Opleiding, begeleiding en welzijn van promovendi

Speerpunten promovendibeleid

Een van de speerpunten van het Sectorplan Rechtsgeleerdheid is om de doorlooptijd van promotietrajecten terug te dringen. De juridische faculteiten hebben hiertoe verbeterpunten geformuleerd en wisselen *best practices* uit. Zoals hiervoor reeds genoemd zal de facultaire richtlijn voor proefschriften worden verhelderd, zodat voor promovendi duidelijker is wat van hen verwacht wordt.

PhD candidate advisor

Per 1 januari 2023 is Manon Mulders benoemd tot PhD candidate advisor. Zij was al promovendicoördinator en is met deze functie nog duidelijker eerste aanspreekpunt voor promovendi; inhoudelijk bestond de functie eigenlijk al. De candidate advisor/promovendicoördinator spreekt, samen met de directeur Graduate School, periodiek met alle promovendi: een welkomstgesprek bij start traject, jaarlijks een informeel voortgangsgesprek – zonder begeleiders erbij – en aan het begin van het laatste jaar vindt een gesprek plaats met promovendi en begeleiders om te kijken wat nodig is om tot een goede afronding te komen. Tevens kent de faculteit sinds 2007 een vertrouwenspersoon voor promovendi. Zorgpunten die langer spelen en/of niet onderling kunnen worden opgelost worden geëscaleerd naar de decaan.

5.4 Wetenschappelijke integriteit

Wetenschappelijke integriteit is standaard onderwerp van het jaarlijkse gesprek dat de portefeuillehouder voert met de leiders van de onderzoeksprogramma's. Tevens is de spanning tussen valorisatie en wetenschappelijke onafhankelijkheid expliciet onderwerp geweest van thematisch overleg van het onderzoeksbestuur.

Er wordt breder aandacht besteed aan het thema wetenschappelijke integriteit. Elk voorjaar verzorgen twee docenten de voor promovendi verplichte cursus *Research Integrity*. Daarnaast worden periodiek (lunch)bijeenkomsten georganiseerd rondom het thema Wetenschappelijke Integriteit. Zo is afgelopen voorjaar een bijeenkomst georganiseerd waarbij de voorzitter van de facultaire Commissie Ethiek vertelde hoe de commissie te werk gaat en wat zij voor onderzoekers kan betekenen. De commissievoorzitter is ook te gast geweest bij het Onderzoeksbestuur, waarin onder andere alle leiders van onderzoeksprogramma's zitting hebben. Ten slotte werkt de voorzitter aan het opzetten van samenwerkingsverbanden tussen Commissies Ethiek van andere juridische faculteiten. Het doel hiervan is om te leren van elkaars ervaringen en onderzoekers specifiek richting te geven bij het doen van aanvragen voor bepaalde typen onderzoek die vaak voorkomen bij faculteiten met veel empirisch-juridisch onderzoek.

5.5 Externe Financiering

Ondanks de beperkte financieringsmogelijkheden voor juridisch onderzoek wordt blijvend ingezet op het verwerven van externe financiering. Daarbij wordt strategisch gekeken naar wie bij welke subsidiegever kans maakt, waarbij de reeds opgedane ervaringen leidend zijn. Sommige deeldisciplines behalen geregeld succes in de tweede geldstroom, sommige groepen verwerven Europese beurzen en andere maken weer meer kans

in de derde geldstroom. Echter, het schrijven van subsidievoorstellen kan de komende tijd in de knel komen door de vacaturestop en de aanstelling van 28 docent-onderzoekers die moeten worden ingewerkt.

De laatste jaren is zeer veel succes geboekt bij de NWA en worden actief bestaande netwerken met wetenschappelijke en maatschappelijke partners ingezet om onderzoeksgelden te verwerven (vaak in de vorm van promotietrajecten). Masha Antokolskaia is PI van het NWA-ORC-project *Towards a new balance in empowerment and protection of the elderly*, Wouter Veraart voert met promovendi Cheyenne Dunk en Gerben Geesink een deel uit van het onderzoek *Pressing Matter* van PI Susan Legêne, Edward Kleemans en Sjoukje van Deuren participeren in het vanuit het NSCR ingediende en gehonoreerde voorstel *Explaining, Preventing and Intervening in organized Crime involvement (EPIC)*, Christianne de Poot, Edward Kleemans en Jasper van der Kemp maken onderdeel uit van het interdisciplinaire consortium dat het onderzoek *Forensic Illicit Drug intelligence through Big and Intelligent analysis of chemical and criminological Data* uitvoert en ten slotte participeert de faculteit via Christianne de Poot en Jasper van de Kemp ook nog in het onlangs toegekende NWA-ORC-project *Criminal InvestigationDX - Advanced diagnostics for criminal investigations based on innovative micro/nano technology*. De faculteit kijkt dus nadrukkelijk ook naar de mogelijkheden die de NWA biedt. De ondersteuning die de Subsidiedesk biedt (meelezen met de aanvraag) is toereikend.

De wetenschappelijke afdelingen hebben een taakstelling gekregen voor het inverdiene van externe middelen. Zoals hierboven vermeld is de zorg dat op korte termijn het voorbereiden van subsidieaanvragen in de knel kan komen door de vacaturestop en het inwerken van nieuwe docent-onderzoekers. Doel van de implementatie van de Stimuleringsbeurzen is dat uiteindelijk het wetenschappelijk personeel meer tijd zal hebben voor onderzoek en dus ook voor het werven van tweede- en derdegeldstroommiddelen.

Onderzoeksindicatoren		Real 2018	Real 2019	Real 2020	Real 2021	Real 2022	Progn 2023	Plan 2024	Ambitie 2026
1	Aantal promoties	15	13	9	15	4	14	14	14
2a.	Aantal ingediende voorstellen Vernieuwingsimpuls	6	11	4	13	18	18	12	
2b.	Aantal nieuwe toekenningen Vernieuwingsimpuls	1	1	1	0	2	1	2	2
3a.	Aantal ingediende voorstellen ERC's	1	0	1	2	1	2	2	
3b.	Aantal nieuwe toekenningen ERC's	1	0	0	0	0	0	0	1
4a.	Aantal ingediende voorstellen Marie Curie	1	1	1	0	0	0	1	
4b.	Aantal nieuwe toekenningen Marie Curie	0	0	1	0	0	0	0	1
5	Participatie H2020 (k€) (excl ERC en excl Marie Curie)	141	85	322	54	223	53	100	150
6	Omvang baten 2de geldstroomonderzoek (M€)	0,5	1,0	0,5					
7	Omvang baten 3de geldstroomonderzoek (M€)	0,9	1,0	1,5	1,9				

6. Valorisatie en impact

6.1 Prioriteiten

Om de valorisatiestrategie verder vorm te geven maken wij gebruik van de profielen zoals deze in het IBVU-overleg (juli 2023) zijn geformuleerd. Daarbij hebben wij de ambitie om deze profielen de komende periode verder uit te werken. Gekeken is welke profielen het beste passen bij de faculteit. Vervolgens is een ranking in prioriteiten vastgesteld en de bedoeling is om de profielen overeenkomstig deze ranking de komende periode verder vorm te geven. Daarbij realiseren wij ons dat het een working proces is.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de prioriteiten op het gebied van valorisatie voor 2024. Tevens is vermeld wat de faculteit bereikt wil hebben in 2024 en de link benoemt met de VU Strategie 2020 t/m 2025 en het facultaire meerjarenplan 2021 t/m 2025. In de onderstaande tabel is de rangschikking weergegeven in volgorde van de prioriteiten.

Prioriteiten	Wat wil de faculteit bereikt hebben in 2024?	Hoe draagt deze doelstelling bij aan: - de VU- Strategie (speerpunten, strategische ambities en profielthema's) - het facultaire meerjarenplan 2021-2025?
1. LLO	Ontwikkelen cursusaanbod t.a.v de belangrijkste maatschappelijke vraagstukken van deze tijd, zoals digitalisering en duurzaamheid. Onderzoeken of microcredentials toegekend kunnen worden aan onderwijsaanbod. Onderwijsvisie 'Activerend Blended Onderwijs' onderdeel van didactiek van aanbod.	Speerpunt: Ondernemend Ambities: Ontwikkelen van LLO & Impact door onderwijs en onderzoek
2. Public Outreach	Uitbouw Post Academisch Onderwijs maar ook van vormen van publiek-private samenwerking. Onder andere op het terrein van Legal Tech. Versterken zichtbaarheid en profiel van wetenschappers door het organiseren van LinkedIn trainingen.	Speerpunt: ondernemend Ambitie: ontwikkelen van toekomst bestendige onderwijsvormen. Vergroten awareness level onder medewerkers
3. Policy & Social outreach	Vergroten maatschappelijke impact. Dit kan door deelname adviescommissies en andere maatschappelijk belangrijke rollen zoals rechter-plaatsvervanger.	Speerpunt: ondernemend Ambitie: vergroten awareness level onder medewerkers
4. Partnership	Vergroten samenwerking met niet academische partijen. Vergroten aantal stageplaatsen voor studenten.	Speerpunt: Ondernemend Ambitie: vergroten awareness level.
5. Entrepreneurship	Mogelijkheden verkennen om start-ups door medewerkers en studenten te vergroten. Dit wordt opgepakt met het Career Office. Projects & spinoffs creëren uit onderzoek en onderwijs.	Speerpunt: ondernemend Ambitie: vergroten awareness onder medewerkers

6.2 Strategie

Een belangrijke ambitie is om het awareness level onder medewerkers te vergroten op het terrein van de eerdergenoemde valorisatieprofielen. Voor alle profielen zal valorisatie verder worden geïmplementeerd op basis van het E&W visiedocument. Voor het profiel entrepreneurship, waar het awareness level het laagste is onder medewerkers, zal een ambassadeurschap worden geïntroduceerd. Medewerkers met een sterk profiel op het terrein van valorisatie kunnen deze rol vervullen, daarbij ondersteund door IXA-GO en DURF.

Bij het verder ontwikkelen van Legal Tech speelt het Amsterdam Law & Technology Institute (ALTI) een belangrijke rol. Dit platform richt zich op het onderzoeken en promoten van hoe het recht de kansen en uitdagingen van (nieuwe) technologieën kan aanpakken in het licht van publiek belang en individuele rechten. Bij het verder ontwikkelen zal worden gekeken of de externe activiteiten van ALTI verder kunnen worden ondersteund. Hierbij zal IXA-GO worden betrokken.

Voor het profiel public outreach zullen verder de mogelijkheden op het terrein van Legal Tech worden ontwikkeld. Hierbij zullen de bestaande activiteiten rondom Legal Tech, zoals summerschools, workshops en conferenties verder worden uitgebouwd. Daarbij zal actief de samenwerking worden gezocht met andere universiteiten maar ook met het bedrijfsleven. Voorts zullen de kansen worden verkend om onderzoek en onderwijs te financieren. Ook op dit terrein wordt daarbij gekeken naar de introductie van een ambassadeurschap. Dit om zo het awareness level onder medewerkers te vergroten aan de hand van best practices. Ook hierbij wordt ondersteuning gezocht bij IXA-GO en DURF.

Verder zal de komende periode een meer robuuste structuur van alumni-relatiemanagement worden ontwikkeld. Dit zal gebeuren binnen de faculteit met medewerking van DURF en VU Law.

6.3 Samenwerking

Bij het verder vormgeven van de op de profielen gebaseerde strategie is een verdere samenwerking met een aantal partners nodig. De faculteit heeft niet deelgenomen aan de Valorization and Impact Profile (VIP) pilot. Komende periode zal dit punt worden opgepakt.

De faculteit wil, in het kader van de eerdergenoemde valorisatieprofielen, met de volgende faculteiten, instituten, universiteiten, maatschappelijke en private partners de samenwerking verstevigen: A-LAB, DURF, IXA GO, FSW, alumni officers universiteitsbreed.

Kerngetallen

Valorisatie en Impact		Real 2018	Real 2019	Real 2020	Real 2021	Real 2022	Progn 2023	Plan 2024	Ambitie 2026
1	Contractonderzoek (in K€)	502	322	469	393				
2	Raadsheer en rechter-plaatsvervanger (in #)	21	19	19	19	28	28	28	30
3	Annotaties bij rechtelijke beslissingen (in #)	116	153	82	90	52	55	60	80

Toelichting

Het verschil tussen de jaren 2021 en 2022 in het aantal wetenschappers dat als raadsheer of rechter-plaatsvervanger optreedt is te verklaren doordat meer medewerkers hun nevenwerkzaamheden in 2022 hebben bijgewerkt, nu jaarlijks vanuit HR herinneringen worden uitgestuurd.

7. Personeelsbeleid

In onderstaand overzicht is genoemd welke HR-thema's in 2024 belangrijk zijn voor de faculteit en bovenaan de agenda staan. Bij elk thema is een korte toelichting genoemd.

Welke HR-thema's staan op de agenda?	Waarom wel/niet?	Welk resultaat is eind 2024 behaald?
Werkdrukverlaging	wel	Ingezette lijnen van 2023 worden voortgezet. Vergroting onderzoeksinzet, ook met behulp van stimuleringsbeurzen en meer inzet van student-assistenten in het onderwijs.
Duurzame inzetbaarheid	wel	Specifiek beleid niet noodzakelijk. Werkdruk heeft de continue aandacht (zie boven). Daarnaast wordt voor docenten een specifiek opleidingsplan ontwikkeld.
Sociale veiligheid	wel	In 2023 gestart met training van leidinggevenden, dit loopt door in 2024.
Erkennen & Waarderen	wel	Faculteit heeft in 2023 haar UHD-beleid toegesneden op het nieuwe erkennen en waarderen. Dit is in het najaar 2023 geïmplementeerd. In 2024 zal worden gezien of en in welke mate ook het hooglerarenbeleid van de faculteit meer zal moeten worden toegesneden op erkennen en waarderen en de academische loopbaanpaden volgens het nieuwe VU-beleid.
Diversiteit	wel	Voor de faculteit is dit een speerpunt, met name waar het gaat om de culturele diversiteit. Vacatures zullen specifiek gericht worden op de doelgroep om te komen tot een meer kleurrijke staf. Ook specifieke bureaus zullen worden ingezet om kandidaten te vinden in 2023. Voor de langere termijn is een cultuurverandering van belang om echte inclusiviteit te bereiken.
Participatiebanen	niet	Faculteit blijft zich inspannen om aan haar taakstelling te blijven voldoen ook in 2024.
Leiderschap en Art of Engagement	wel	De faculteit heeft het raamwerk Leiderschap geïmplementeerd. De principes van Art of Engagement zullen als onderdeel van de leiderschapsontwikkeling bij nieuwe leidinggevenden worden geïntroduceerd. Eindverantwoordelijken volgen de beschikbare trainingen.
Hybride werken	niet	Faculteit volgt het VU-kader voor hybride werken.
Duurzaam reisbeleid	niet	Geen specifieke aandacht voor in 2024, maar wel uitvoering van eerdere besluitvorming
Andere onderwerpen in relatie tot de strategie: Plan van Aanpak voor een meer evenwichtige begroting	wel	In het kader van de VU-brede bezuinigingen heeft de faculteit een Plan van Aanpak opgesteld om in 2028 in fte te krimpen naar 270 fte (excl. starters- en stimuleringsbeurzen) door vacaturebeperkingen en natuurlijk verloop, bij voorkeur zonder gedwongen ontslagen. Dit doet een beroep op leidinggevenden, HR-adviseurs en controller om maatwerk te leveren in het op peil houden van de bezetting en het gelijktijdig realiseren van genoemde krimp.

8. Financiën

8.1 Exploitatiebegroting

Basis voor de begroting en meerjarenraming is het goedgekeurde Plan van Aanpak van 16 juni 2023. Het afgesproken bezuinigingsscenario is hierin verwerkt. Ten opzichte van dit Plan zijn de volgende posten geactualiseerd:

1. de inkomsten uit de MDB van de Kadernota zijn verwerkt;
2. de geactualiseerde KDM-tarieven zijn opgenomen;
3. de personeelslasten zijn geïndexeerd voor de salarisstijgingen.

In het Plan van Aanpak waren de starters- en stimuleringsbeurzen buiten beschouwing gelaten. In de begroting 2024 en later wordt de toewijzing opgenomen, en de lasten worden op het niveau van de toewijzing begroot omdat de toekenning exploitatieneutraal is. Indien de lasten hoger zouden zijn dan de baten wordt het verschil naar de balans gebracht.

Uitgaande van deze uitgangspunten is de begroting voor 2024 en volgende als volgt (tabel 8.1):

Tabel 8.1: Exploitatiebegroting faculteit na verwerking Plan van Aanpak

EXPLOITATIEBEGROTING FACULTEIT na verwerking PvA (bedragen in k€)	JP 2024	JP 2025	JP 2026	JP 2027	JP 2028
BATEN					
<i>Interne baten</i>					
Toewijzing Onderwijs	17.971	19.484	18.350	17.914	17.960
<i>waarvan SVM</i>	2.080	2.038	2.038	2.038	2.038
Toewijzing Onderzoek	5.481	5.916	5.595	5.636	5.251
<i>waarvan Sectorplan (incl SSH)</i>	1.091	1.091	1.091	1.091	813
Toewijzing KDM	20.747	21.134	20.527	20.157	20.177
Toewijzing Overig	34	34	34	34	34
PM S&S	3.905	3.905	3.905	3.905	3.905
Baten uit vaste leveringen (KDM)					
Baten uit variabele interne dienstverlening					
Subtotaal interne baten	48.138	50.473	48.411	47.645	47.327
<i>Externe baten</i>					
Rijksbijdrage	0	0	0	0	0
Collegegelden	990	900	900	900	900
Baten GS2 Onderzoek	531	531	531	531	531
Baten GS3 Onderzoek	1.044	1.044	1.044	1.044	1.044
Baten GS3 Onderwijs	2.202	2.202	2.202	2.202	2.202
Overige externe baten	1.320	1.320	1.430	1.320	1.320
Subtotaal externe baten	6.087	5.997	6.107	5.997	5.997
TOTAAL BATEN	54.225	56.470	54.518	53.642	53.324
LASTEN					
<i>Personele Lasten</i>					
Personele lasten eigen personeel	-27.154	-26.213	-26.371	-26.632	-26.617
Lasten S&S	-3.905	-3.905	-3.905	-3.905	-3.905
Overige personele lasten	-317	-317	-317	-317	-317
Kosten ingehuurd arbeid	-200	-200	-200	-200	-200
Subtotaal personele lasten	-31.576	-30.635	-30.793	-31.054	-31.039
<i>Overige primaire lasten</i>					
Afschrijvingslasten	0	0	0	0	0
Huisvestingslasten	-70	-70	-70	-70	-70
Inkomensoverdrachten	-113	-113	-113	-113	-113
Overige instellingslasten	-1.878	-1.905	-1.905	-1.905	-1.905
Subtotaal overige primaire lasten	-2.060	-2.088	-2.088	-2.088	-2.088
<i>Kosten van interne dienstverlening</i>					
Vaste dienstverlening huisvesting (KDM)					
Vaste dienstverlening IT (KDM)					
Overige vaste dienstverlening (KDM)					
KDM	-21.671	-22.123	-22.117	-21.889	-21.889
Lasten uit variabele dienstverlening	-245	-245	-245	-245	-245
Subtotaal kosten interne dienstverlening	-21.916	-22.368	-22.362	-22.134	-22.134
Interne doorbelastingen					
TOTAAL LASTEN	-55.553	-55.090	-55.243	-55.276	-55.261
Saldo Financiële baten en lasten					
Vennootschapsbelasting					
EXPLOITATIERESULTAAT	-1.328	1.379	-725	-1.634	-1.937
Resultaat deelnemingen					
Aandeel derden					
NETTO RESULTAAT	-1.328	1.379	-725	-1.634	-1.937

De ontwikkeling van het resultaat is negatiever dan in het Plan van Aanpak. Dit wordt veroorzaakt door het gegeven dat in het Plan van Aanpak rekening is gehouden met een toename van de eerste geldstroominkomsten uit VUSAM. Deze zijn momenteel nog niet in de MDB verwerkt. Het resultaat zal dus in de toekomst naar boven toe worden bijgesteld.

Aanvullend is een verzoek bij het CvB ingediend voor aanvullende ondersteuning noodzakelijk voor de uitvoering van dit plan. Voorstel is deze extra ondersteuning te financieren via het vermogen. In afwachting van de besluitvorming is dit nog niet in dit voorstel verwerkt.

Zoals te doen gebruikelijk is in Tabel 8.2 de begroting uit SAC (die identiek is aan bovenstaande begroting) weergegeven.

Tabel 8.2

In EUR ☒ In k EUR ☐	Realisatie	Begroting huidig jaar	Prognose	CP begroting	Begroting komende jaren				
	> 2022	> 2023	> 2023	> 2024	> 2024	> 2025	> 2026	> 2027	> 2028
> Toewijzing Onderwijs	-16.565.999	-14.594.375	-18.093.132	-16.532.381	-17.970.509	-19.483.895	-18.349.637	-17.913.618	-17.959.774
> Toewijzing Onderzoek	-5.633.819	-4.472.343	-10.175.220	-5.123.356	-5.499.110	-5.933.750	-5.612.967	-5.653.734	-5.269.277
> Toewijzing VUSAM I	-12.986.084	-12.287.856	-14.745.432	-16.141.844	-20.747.124	-21.133.852	-20.526.984	-20.156.563	-20.176.915
> Toewijzing overig	-86.297	-13.333	4.254.290	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
> Dekking uit vaste int leveringen (KDM)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
> Dekking uit variabele interne leveringen	-253.822	-139.827	-144.883	-167.792	-	-	-	-	-
^ Interne baten	-35.526.021	-31.507.734	-38.904.377	-37.981.373	-44.232.743	-46.567.497	-44.505.588	-43.739.915	-43.421.966
> Rijksbijdrage	-	-	-	-	-	-	-	-	-
> College- en Examengelden	-1.071.992	-740.833	-1.167.077	-900.000	-990.000	-900.000	-900.000	-900.000	-900.000
> Baten GS2	-773.131	-390.000	-917.676	-531.000	-531.000	-531.000	-531.000	-531.000	-531.000
> Baten GS3 Onderzoek	-1.249.212	-835.000	-1.133.691	-1.044.000	-1.044.000	-1.044.000	-1.044.000	-1.044.000	-1.044.000
> Baten GS3 Onderwijs	-1.864.752	-1.751.273	-1.860.361	-2.201.528	-2.201.528	-2.201.528	-2.201.528	-2.201.528	-2.201.528
> Overige externe baten	-885.802	-749.999	-1.028.238	-1.000.000	-1.320.153	-1.320.153	-1.430.153	-1.320.153	-1.320.153
> OHW Exploitatie corr	0	-	-	-	-	-	-	-	-
^ Externe baten	-5.844.889	-4.467.106	-6.107.043	-5.676.528	-6.086.681	-5.996.681	-6.106.681	-5.996.681	-5.996.681
^ Totaal Baten	-41.370.910	-35.974.840	-45.011.420	-43.657.901	-50.319.424	-52.564.178	-50.612.269	-49.736.596	-49.418.647
> Loonkosten eigen personeel	23.792.941	21.741.951	25.778.645	25.980.566	27.154.056	26.212.556	26.370.552	26.631.626	26.616.958
> Overige eigen personeelskosten	335.298	259.727	459.179	316.917	316.917	316.917	316.917	316.917	316.917
> Kosten ingehuurd arbeid	528.221	29.333	528.464	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000	200.000
> Mutatie personeelsvoorzieningen	276.126	-	-	-	-	-	-	-	-
^ Personele Lasten	24.932.586	22.031.011	26.766.288	26.497.483	27.670.973	26.729.473	26.887.469	27.148.543	27.133.875
> Afschrijvingslasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
> Huisvestingslasten	94.235	58.333	128.582	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
> Inkomensoverdrachten	84.406	93.510	190.976	112.658	112.658	112.658	112.658	112.658	112.658
> Overige instellingslasten	1.889.583	1.323.871	1.796.258	1.877.710	1.877.710	1.905.275	1.905.275	1.905.275	1.905.275
^ Materiele lasten	2.068.224	1.475.714	2.115.815	2.060.368	2.060.368	2.087.933	2.087.933	2.087.933	2.087.933
> Overheadverrekening	-29.518	-	-	-	-	-	-	-	-
> Bijdragen aan 2e/3e Geldstroom	30.588	0	0	-	-	-	-	-	-
> Ov doorbelasting binnen eenheid	0	-	-	-	-	-	-	-	-
^ Interne Doorbelastingen	1.070	0	0	-	-	-	-	-	-
> KDM doorbelastingen	15.515.480	14.018.569	16.907.261	17.465.199	21.671.435	22.122.559	22.117.159	21.888.791	21.888.714
> Lasten uit variabele interne leveringen	275.429	204.167	6.812	245.000	245.000	245.000	245.000	245.000	245.000
^ Interne Dienstverlening	15.790.909	14.222.736	16.914.073	17.710.199	21.916.435	22.367.559	22.362.159	22.133.791	22.133.714
^ Totaal Lasten	42.792.789	37.729.461	45.796.176	46.268.050	51.647.776	51.184.965	51.337.561	51.370.267	51.355.523
> Saldo Bijzondere posities	-	-	-	-	-	-	-	-	-
> Saldo Financiële Baten en Lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
^ VU01-IN Exploitatieresultaat	1.421.879	1.754.621	784.756	2.610.149	1.328.352	-1.379.213	725.293	1.633.672	1.936.876

8.2 FTE-aantallen

FTE Rapportage (Aantallen)

	Begroting huidig jaar	Prognose	CP begroting	Begroting komende jaren	2025	2026	2027	2028
	2023	2023	2024	2024				
Doorbelaste FTE OBP	46,9	47,4	50,1	45,1	43,3	43,3	43,3	43,3
Doorbelaste FTE WP	246,1	234,1	262,9	241,8	231,2	230,1	230,1	227,3
Totaal	293,0	281,5	313,0	286,9	274,4	273,4	273,4	270,5

De eenheid wordt gevraagd een toelichting te geven bij de exploitatiebegroting 2024 en meerjarenramingen 2024 t/m 2027. Licht vooral toe waar bepaalde trends in baten en/of lasten aan de orde zijn.

Geef ook een toelichting bij de ontwikkeling FTE's. Hiervoor kunnen eigen detailoverzichten vanuit de eenheden worden gebruikt zolang deze op hoofdlijnen maar aansluiten bij de high-level FTE-input in SAC.

8.3 Investeringsbegroting

Niet van toepassing bij faculteit der Rechtsgeleerdheid.

8.4 Projecten Studievoorschotmiddelen

In onderstaande tabel zijn de projecten Studievoorschotmiddelen opgenomen die voor 2024 zijn gepland.

Facultaire plannen												Begroting 2024				
voor-nemen	WBS-nummer	Project	Inzet middelen 2019-2022 in		Realisatie 2023		Prognose 2023 P6		Nog in te zetten middelen 2019-2022		Totaal Plan 2021-2024		Totaal Plan 2019-2024			
			Toewijzing 2023	Begroting 2023	Realisatie 2023	Prognose 2023 P6	Saldo	Begroting 2019-2022	Realisatie 2019-2022	Toewijzing Begroting 2023	Toewijzing Begroting 2024	Totaal Plan 2021-2024	Totaal Plan 2019-2024			
FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID																
1.b	H/141500.003	aanpassing onderwijsconcept	€ 335.136	€ 99.842	€ 434.978	€ 856.147	€ 1.635.921	-€ 421.169	€ 834.134	€ 303.749	€ 530.385	€ 335.136	€ 352.255	€ 1.358.358	€ 1.488.047	€ 2.292.148
1.b								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
1.b		Subtotaal 1.b meer activerende onderwijsvormen	€ 335.136	€ 99.842	€ 434.978	€ 856.147	€ 1.635.921	-€ 421.169	€ 834.134	€ 303.749	€ 530.385	€ 335.136	€ 352.255	€ 1.358.358	€ 1.488.047	€ 2.292.148
Totaal thema 1 Onderwijsintensiteit																
2.b	H/141500.004	Opzetten studievaardighedenlijn / PPI	€ 473.570	€ 99.747	€ 573.317	€ 202.422	€ 396.706	€ 370.895	€ 973.554	€ 675.325	€ 298.229	€ 473.570	€ 565.019	€ 1.928.998	€ 1.961.298	€ 441.281
2.b		Tutoraat	€ 0	€ 77.642	€ 77.642	€ 0	€ 0	€ 77.642	€ 265.610	€ 265.610	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 265.610	€ 0
2.b								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2.b		Subtotaal 2.b meer mentoren en tutoren	€ 473.570	€ 177.389	€ 650.959	€ 202.422	€ 396.706	€ 448.537	€ 1.239.164	€ 940.935	€ 298.229	€ 473.570	€ 565.019	€ 1.928.998	€ 1.961.298	€ 441.281
2.b		Totaal thema 2 Begeleiding studenten	€ 473.570	€ 177.389	€ 650.959	€ 202.422	€ 396.706	€ 448.537	€ 1.239.164	€ 940.935	€ 298.229	€ 473.570	€ 565.019	€ 1.928.998	€ 1.961.298	€ 441.281
3.a	H/141500.005	Verbeteren overgang vo-wo	€ 0	€ 11.693	€ 11.693	€ 0	€ 0	€ 0	€ 40.000	€ 0	€ 40.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 40.000
3.a								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.a		Subtelling 3.a Betere overstap vo-wo	€ 0	€ 11.693	€ 11.693	€ 0	€ 0	€ 0	€ 40.000	€ 0	€ 40.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 40.000
3.e	H/141500.002	Career services	€ 167.568	€ 63.234	€ 230.802	€ 54.858	€ 115.164	€ 175.944	€ 467.137	€ 414.296	€ 52.841	€ 167.568	€ 173.240	€ 584.669	€ 789.567	€ 176.914
3.e	H/141500.006	Breed palet (beroeps)vaardigheden	€ 279.280	€ 86.863	€ 366.143	€ 142.947	€ 251.351	€ 223.196	€ 619.598	€ 310.260	€ 309.338	€ 279.280	€ 395.269	€ 1.099.065	€ 1.252.565	€ 261.034
3.e								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.e		Subtelling 3.e Overstap arbeidsmarkt	€ 446.848	€ 150.097	€ 596.945	€ 197.805	€ 366.515	€ 399.140	€ 1.086.735	€ 724.556	€ 362.179	€ 446.848	€ 568.509	€ 1.683.734	€ 2.042.132	€ 437.948
3.e		Totaal thema 3 Studietoelagen	€ 446.848	€ 161.790	€ 608.638	€ 197.805	€ 366.515	€ 399.140	€ 1.126.735	€ 724.556	€ 402.179	€ 446.848	€ 568.509	€ 1.683.734	€ 2.042.132	€ 437.948
4.a	H/141500.001	Law in Action profiel implementeren	€ 55.856	€ 18.937	€ 74.793	€ 31.492	€ 69.979	€ 43.301	€ 150.194	€ 188.177	-€ 37.983	€ 55.856	€ 57.747	€ 156.692	€ 255.866	€ 68.623
4.a		Aanpassing opleidingsportfolio	€ 0	€ 19.664	€ 19.664	€ 0	€ 0	€ 19.664	€ 25.000	€ 0	€ 25.000	€ 0	€ 46.197	€ 42.269	€ 67.269	€ 0
4.a								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4.a		Subtelling 4.a Versterken profiel	€ 55.856	€ 38.601	€ 94.457	€ 31.492	€ 69.979	€ 62.965	€ 175.194	€ 188.177	-€ 37.983	€ 55.856	€ 103.944	€ 198.961	€ 323.135	€ 68.623
4.c	H/141500.008	Differentiatie onderwijsaanbod voor doelgroepen	€ 279.280	€ 54.149	€ 333.429	€ 463	€ 0	€ 332.966	€ 549.487	€ 76.335	€ 473.152	€ 279.280	€ 346.480	€ 1.060.652	€ 1.140.652	€ 0
4.c								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
4.c		Subtelling 4.c Talentontwikkeling	€ 279.280	€ 54.149	€ 333.429	€ 463	€ 0	€ 332.966	€ 549.487	€ 76.335	€ 473.152	€ 279.280	€ 346.480	€ 1.060.652	€ 1.140.652	€ 0
4.c		Totaal thema 4 Onderwijsdifferentiatie	€ 335.136	€ 92.750	€ 427.886	€ 31.955	€ 69.979	€ 395.931	€ 724.681	€ 264.512	€ 460.169	€ 335.136	€ 450.424	€ 1.259.612	€ 1.463.786	€ 68.623
6.b	H/141500.011	Docentprofessionalisering	€ 82.008	-€ 13.989	€ 68.019	€ 3.432	€ 3.432	€ 64.587	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	€ 82.008	€ 101.740	€ 232.690	€ 232.690	€ 0
6.b								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
6.b		Totaal 6.b ondersteuning innovatief lesgeven	€ 82.008	-€ 13.989	€ 68.019	€ 3.432	€ 3.432	€ 64.587	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	€ 82.008	€ 101.740	€ 232.690	€ 232.690	€ 0
6.b		Totaal thema 6 Docentkwaliteit	€ 82.008	-€ 13.989	€ 68.019	€ 3.432	€ 3.432	€ 64.587	€ 60.000	€ 0	€ 60.000	€ 82.008	€ 101.740	€ 232.690	€ 232.690	€ 0
TOTAAL RECHTSGELEERDHEID			€ 1.472.697	€ 517.783	€ 2.190.480	€ 1.291.762	€ 2.472.553	€ 887.023	€ 3.984.734	€ 2.233.752	€ 1.750.969	€ 1.072.697	€ 2.037.946	€ 6.463.392	€ 7.493.593	€ 3.246.000
VU-brede projecten, gehonoreerd																
voor-nemen	WBS-nummer	Project	Inzet middelen 2019-2022 in		Realisatie 2023		Prognose 2023 P6		Nog in te zetten middelen 2019-2022		Totaal Plan 2021-2024		Totaal Plan 2019-2024			
			Toewijzing 2023	Begroting 2023	Realisatie 2023	Prognose 2023 P6	Saldo	Begroting 2019-2022	Realisatie 2019-2022	Toewijzing Begroting 2023	Toewijzing Begroting 2024	Totaal Plan 2021-2024	Totaal Plan 2019-2024			
1.b	H/141500.010	Blended learning	€ 113.657	-€ 43.130	€ 70.527	€ 26.204	€ 35.332	€ 44.323	€ 241.270	€ 120.810	€ 120.460	€ 113.657	€ 42.160	€ 241.270	€ 241.270	€ 0
3.e		Career services	€ 0	€ 10.000	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 10.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.e								€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.e		Totaal thema 3 Studietoelagen	€ 113.657	-€ 33.130	€ 80.527	€ 26.204	€ 35.332	€ 44.323	€ 251.270	€ 120.810	€ 130.460	€ 113.657	€ 42.160	€ 241.270	€ 241.270	€ 0

voor-nemen	WBS-nummer	Project	Inzet middelen 2019-2022 in		Realisatie 2023		Prognose 2023 P6		Nog in te zetten middelen 2019-2022		Totaal Plan 2021-2024		Totaal Plan 2019-2024
			Toewijzing 2023	Begroting 2023	Realisatie 2023	Prognose 2023 P6	Saldo	Begroting 2019-2022	Realisatie 2019-2022	Toewijzing Begroting 2023	Toewijzing Begroting 2024	Totaal Plan 2021-2024	Totaal Plan 2019-2024
Fxxx													
1.a					€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
1.a		Subtotaal 1.a meer docenten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
1.b					€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
1.b		Subtotaal 1.b meer activerende onderwijsvormen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal thema 1 Onderwijsintensiteit			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2.a					€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2.a		Subtotaal 2.a versterken studietoelagen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2.b					€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2.b		Subtotaal 2.b meer mentoren en tutoren	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2.c					€ 0			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2.c		Subtotaal 2.c begeleiding specifieke groepen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal thema 2 Begeleiding studenten			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

- op schema = groen
- gewijzigd = oranje
- geschrapt = rood
- nieuw voornemen = paars

8.5 Projecten Nationaal Programma Onderwijs

NPO gelden VU per Maatregel; facultaire plannen													
WBS-nummer	Project	Inzet middelen 2021/2022		Realisatie 2023		Prognose 2023 P6		Nog in te zetten middelen 2021/2022		Totaal Begroot 2021/2022		Realisatie 2021 + Nog te besteden middelen 2021/2022	
		Toewijzing 2023	Begroting 2023	Realisatie 2023	Prognose 2023 P6	Saldo	Begroting 2019-2022	Realisatie 2019-2022	Toewijzing Begroting 2023	Toewijzing Begroting 2024	Totaal Plan 2021-2024	Totaal Plan 2019-2024	
FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID													
M4T1	Subtotaal M4.T1 Soepele in- en doorstrom		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
M4T2.O.D.1.1/141700.004	Studietoelagen en begeleiding	€ 417.557	€ 167.213	€ 321.485	€ 250.344	€ 479.604	€ 62.047	€ 417.557	€ 0	€ 0	€ 417.557	€ 96.071	
M4T2	Onderwijsondersteuning Opleidingsniveau	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.296	€ 0	-€ 2.296	€ 0	
M4T2	Life Skills Training	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	
M4T2	Subtotaal M4.T2 Welzijn studenten en sociale binding met de opleiding	€ 417.557	€ 167.213	€ 321.485	€ 250.344	€ 479.604	€ 64.343	€ 415.261	€ 2.296	€ 0	€ 417.557		

Bij het onderdeel studieadvies en begeleiding lopen de activiteiten conform planning. Het onderdeel vertraging onderzoek loopt eveneens op planning. Doordat een klein deel van de middelen voor vertraging onderzoek nog niet besteed is zal er begin 2024 nog een uitvraag onder de onderzoekers gedaan worden om te kijken welke medewerkers nog ondersteuning nodig hebben. Naar verwachting zal een drietal medewerkers geholpen worden met verlenging van een maand en daarna zijn de middelen van vertraging onderzoek volledig besteed. Voor beide actieve onderdelen van NPO worden de resterende middelen in 2024 uitgegeven en zal per ultimo 2024 al het NPO budget volledig besteed zijn aan de doelen waarvoor deze verstrekt zijn.

8.6 Starters- en stimuleringsbeurzen

Op dit moment zijn afdelingen bezig conform het goedgekeurde bestedingsplan invulling te geven aan de toekenningen voor 2023 en 2024. Hoe de exacte prognose uitvalt voor 2024 is nu nog niet te zeggen. Op grond van de eerste ervaring zal het bestedingsplan in 2024 worden herijkt met het oog op de toekenningen voor 2025 en later.

8.7 Bijsturingsmaatregelen

Onze faculteit heeft voor de periode 2024 tot en met 2028 een Plan van Aanpak opgesteld waarin een combinatie van bezuinigingsmaatregelen en inkomstenverhogende maatregelen is opgenomen. Er zijn daarom geen aanvullende bezuinigingsmaatregelen opgelegd. Uitvoering van dit Plan zal leiden tot een aanzienlijke resultaatverbetering ten opzicht van de CP en daarmee ook een aanzienlijke bijdrage leveren aan de bezuinigingstaakstelling voor de VU.

9. Risicomanagement

9.1 Risicobereidheidsverklaring

Op basis van de uitkomsten van de VU-brede strategische conferentie gehouden in februari 2021 over de risico's bij de implementatie van de nieuwe Strategie VU 2020 tot en met 2025. Indien dit afgelopen jaar nog niet gebeurd is wordt aan iedere eenheid gevraagd om te bepalen wat de risicobereidheid per ambitie/speerpunt uit de VU strategie is gezien vanuit de eigen eenheid. In tabel 1 zijn de meerjaren doelstellingen van de eenheid opgenomen.

Tabel 1: Doelstellingen

Doelstelling	Risicocategorie	Risicobereidheid	Toelichting
Flexibilisering en personalisering van het onderwijs (Toekomstbestendige onderwijsvormen)	Strategisch	Gematigd	Studenten vragen meer en meer om onderwijs dat meer is toegesneden op hun persoonlijke behoeften en talenten. Deze verandering zou ook moeten leiden tot verhoging van het rendement. De faculteit ziet verandering in de vraag van de arbeidsmarkt door onder andere internationalisering en digitalisering. Deze aanpassing moet worden gerealiseerd in competitie met juridische en criminologische opleidingen in Nederland, en in toenemende mate ook met die in het buitenland. Een zeker risico in het ontwikkelen van dit onderwijs is noodzakelijk.
Implementatie Law in Action door verdere ontwikkeling clinic-onderwijs en uitwerking voor B1 en B2 (Impact door O&O)	Strategisch	Gematigd	Law in Action speelt een belangrijke rol in vergroten van de herkenbaarheid van de faculteit, verbetering van de aansluiting op de arbeidsmarkt en aantrekkelijkheid van het onderwijs. Creativiteit en vernieuwing zijn sleutelbegrippen. Succes kan niet worden bereikt zonder een redelijke mate van risicobereidheid.
Inhoudelijke en methodische vernieuwing in het juridische onderzoeksveld door Empirical Legal Studies als focus van het facultaire onderzoek. (Focus in Onderzoek)	Strategisch	Hoog	Voor het Sectorplan heeft de faculteit al haar kaarten gezet op ELS voor het realiseren van de sectorplanambities. Continuering van deze financiering is alleen gegarandeerd als alle ambities uit het sectorplan omtrent verkorting promotieduur en vergroten van de vaste onderzoekscapaciteit worden gerealiseerd.
Vergroten impact van onderwijs en onderzoek door aanbod van clinic-onderwijs en PAO-cursusaanbod via VULaw en School of Governance (Leven Lang Ontwikkelen; Impact door O&O)	Strategisch	Gematigd	Aan ontwikkelen van nieuw cursusaanbod zijn forse kosten verbonden terwijl er onzekerheden zijn over de vraag uit de markt. Voorkomen moet worden dat er structureel eerste geldstroommiddelen ter tekortfinanciering worden aangewend. Dit betekent een zekere beperking in het nemen van risico's bij de ontwikkeling van het aanbod.

Doelstelling	Risicocategorie	Risicobereidheid	Toelichting
Vergroten aantrekkelijkheid werkgever door verbreding beoordelingsSCOOP, verbeterde aansturing leidinggevenden en bieden van loopbaanperspectieven (Erkennen en Waarderen)	Strategisch Vermijdbaar	Laag	Met het oog op de te realiseren ambities op het terrein van onderwijs, onderzoek en valorisatie kan de faculteit zich niet veroorloven dat medewerkers blijvend ontevreden zijn dan wel dat vacatures niet kunnen worden vervuld. Op het terrein van personeelsbeleid is de risicobereidheid dus laag.
Vergroten diversiteit en inclusiviteit, zowel in de samenstelling van het personeelsbestand, de uitvoering van het personeelsbeleid, als in het verzorgen van onderwijs.	Strategisch	Hoog	De faculteit meent dat de verrijking die diversiteit in alle facetten kan bieden tot nu toe nog niet voldoende is benut. De faculteit vindt de huidige verschillen in studiesucces en verbondenheid met de faculteit tussen studenten met en zonder niet-westerse migratieachtergrond niet aanvaardbaar. De faculteit constateert dat de diversiteit onder studenten op dit moment maar zeer ten dele terug te zien is in de staf. Dit vraagt om een fundamenteel andere benadering om hier verandering in te brengen. De risicobereidheid op dit punt kan dus als hoog worden gekwalificeerd.
Goed werkgeverschap	Vermijdbaar	Laag	De werkdruk is continu (te) hoog, door de mismatch tussen beschikbare middelen en de onderwijs- en onderzoekstaak. De faculteit neemt op dit punt geen enkel risico. Ambities moeten worden aangepast als er onvoldoende capaciteit is deze te realiseren.
Robuuste financiering	Vermijdbaar Extern	Laag	Er is binnen de universiteit voortdurende discussie over verdeling van (schaarse) middelen. Deze wordt versterkt door de ministeriële visie op bèta-financiering. Voor de continuïteit is de faculteit afhankelijk van een stevige basisfinanciering zonder al te veel fluctuaties. Op dit terrein veroorloven wij ons geen risico.

9.2 Inventarisatie en analyse van de belangrijkste risico's

Tabel 3: RISICO-OVERZICHTSTABEL – beschrijving van elk risico in termen van (a) oorzaken -> (b) mogelijke gebeurtenis -> (c) gevolg

Nr	Categorie	Risico (naam)	Beschrijving (a) -> (b) -> (c)	Mogelijke Impact	Trend	Trendverklaring	Risico-bereidheid	Maatregelen	Link met strategische doelstellingen
1	Vermijdbaar	Hoge werkdruk	Door de hoge werkdruk kan het ziekteverzuim toenemen, waardoor de werkdruk nog verder stijgt. Onvrede onder het personeel neemt toe, wat leidt tot demotivatie.	Als de werkdruk te hoog is kan de kwaliteit van onderwijs onder druk komen te staan, kunnen ambities op het terrein van onderzoek niet worden waargemaakt en komen innovaties op het terrein van onderwijs en onderzoek in het geding.		De ambities van de faculteit op het gebied van onderwijs nemen toe door de maatregelen uit het Plan van Aanpak op het terrein van onderwijs. De beschikbare middelen voor onderwijs daarentegen dalen. Toekenning van extra onderzoeksfinanciering verlicht enigszins de druk.	Laag	<ul style="list-style-type: none"> - Waar mogelijk fasering van de uitvoering van ambities (keuzes maken). - Inzet van student-assistenten om de intensivering op te vangen. - Optimale inzet van beschikbare middelen. - Uitspreken van waardering voor inzet van alle medewerkers door bestuur en leidinggevenden. 	Realiseren ambities meerjarenplan en Plan van Aanpak.
2	Vermijdbaar	Management-informatievoorziening en implementatie ERP	Door onvoldoende en/of onjuiste managementinformatievoorziening zijn faculteitsbestuur en leidinggevenden niet voldoende in staat de beschikbare middelen op een optimale manier in te zetten. Verandering van het systeem waarvan de basis niet op orde is en introductie van nieuwe rapportages en werkwijzen vergroot het probleem.	Onvoldoende mogelijkheden om de beschikbare middelen optimaal in te zetten en de juiste beslissingen te nemen. Verzwaren werkdruk leidinggevenden door nieuwe processen.		De implementatie van het nieuwe ERP-systeem is niet goed gegaan. Daarnaast is het nieuwe systeem met name voor leidinggevende een stuk arbeidsintensiever. Gebruiksvriendelijkheid voor medewerkers laat te wensen over. In het Plan van Aanpak zijn de noodzakelijke maatregelen en investering in tijd en personeel beschreven om te komen tot een betere/optimale informatievoorziening naar Faculteitsbestuur en budgethouders.	Laag	<ul style="list-style-type: none"> - Beperking van de groep leidinggevenden die wordt geraakt. - Organiseren van ondersteunende rollen waar mogelijk om de administratieve last te verlichten. - Verstrekken van ad-hoc informatie voor zover als mogelijk. - Gesprek met CvB over omvang en noodzakelijke kwaliteit ondersteuning. 	Realiseren ambities meerjarenplan.

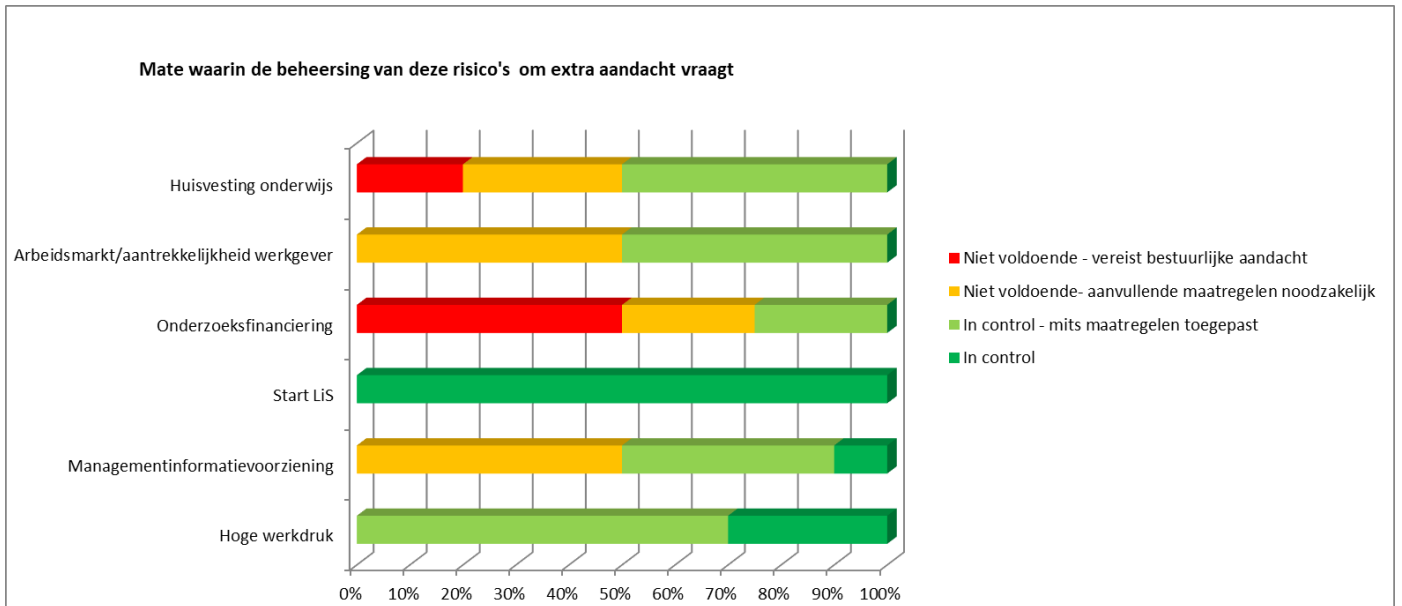
Nr	Categorie	Risico (naam)	Beschrijving (a) -> (b) -> (c)	Mogelijke Impact	Trend	Trendverklaring	Risico-bereidheid	Maatregelen	Link met strategische doelstellingen
1	Strategisch	Start Engelstalige bachelor Law in Society	Door onvoldoende aandacht en commitment van de staf, alsmede een onvoldoende gemêleerde instroom van studenten, kan het gewenste kwaliteitsniveau niet worden gerealiseerd, met als gevolg dat de nieuwe opleiding geen succes wordt.	Niet realiseren van strategische doelstellingen. Ten tweede het moeten aanbieden van een niet rendabele opleiding. Ten derde imagoschade.	➡	Opleiding heeft nu een volledige bachelorcyclus afgerond. Animo van studenten en staf is onverminderd groot. Resultaten eerste drie cohorten heel goed, maar uitval is groter dan voorzien. Daarnaast valt de instroom lager uit dan waarvan in de business-case was uitgegaan en doen studenten langer over hun studie, mede door het CE-programma.	Gematigd	Verhogen instroom naar structureel 125 studenten.	Op het gebied van onderwijs.
2	Strategisch	Onderzoeks-financiering	Door onvoldoende basisfinanciering hebben medewerkers onvoldoende tijd om aan onderzoek te doen, en is er geen ruimte voor het aanstellen van promovendi.	Door onvoldoende onderzoekstijd kan het academisch karakter van de opleidingen onder druk komen te staan, kunnen functies aan de universiteit minder aantrekkelijk worden ("onderwijsboeren"), kan de wetenschappelijke inzet en output afnemen, wat door de output-gerelateerde financieringsmodellen ook financiële repercussies heeft.	➡	De discipline Rechtsgeleerdheid heeft jaarlijks € 6 mln toegewezen voor onderzoek, waarvan onze faculteit k€ 700 per jaar heeft toegewezen gekregen. Voor 2022 en later wordt M€ 3,6 ter beschikking gesteld voor starters- en stimuleringsbeurzen. Ook heeft het CvB extra matchingsgeld ter beschikking gesteld. Bestedingscriteria zijn zodanig dat deze middelen niet echt een bijdrage leveren aan de basisfinanciering voor onderzoek. Ook wordt relatieve achterstelling ten opzichte van andere faculteiten binnen en buiten de VU niet opgelost.	Gematigd	Intensieve begeleiding van promovendi ter verhoging van het promotierendement (kpi Sectorplan). Ruimte zoeken binnen de bestedingscriteria voor starters- en stimuleringsbeurzen. Heroriëntatie op de middelenverdeling in VUSAM.	Op het gebied van onderzoek.

Nr	Categorie	Risico (naam)	Beschrijving (a) -> (b) -> (c)	Mogelijke Impact	Trend	Trendverklaring	Risico-bereidheid	Maatregelen	Link met strategische doelstellingen
1	Extern	Economische ontwikkeling en krappe arbeids- en woningmarkt	Door de krappe arbeidsmarkt en omdat arbeidsvoorwaarden niet concurreren met de top van de juridische dienstverlening, is het moeilijk openstaande vacatures te vervullen, met als gevolg hoge werkdruk en negatieve impact op onderwijs- en onderzoekskwaliteit.	Dalende inkomsten en instellen vacaturestop verminderen de aantrekkelijkheid als werkgever. Extra middelen leiden niet to vacatures, maar maken andere werkgevers wel aantrekkelijker.		De faculteit heeft minder ruimte om nieuwe medewerkers aan te stellen door de vacaturestop. Aantrekkingskracht van zusterfaculteiten groeit. Werkdruk kan daardoor toenemen.	Laag	Voldoende onderzoeksfinanciering zorgt er voor dat medewerkers niet alleen maar onderwijstaken hebben. Hierdoor ontstaat mogelijk een concurrentievoordeel t.o.v. andere partijen. Beoordelen personeelsbeleid met het oog op behoud van personeel. Onderzoeksbeurzen zo veel mogelijk ten goede laten komen aan jonge staf en inzetten op promotiekansen via erkennen en waarderen.	Realiseren ambities meerjarenplan.
2	Extern	Onvoldoende middelen voor huisvesting.	Door de sterke groei van de studentenpopulatie is de vraag naar onderwijsruimte groter dan voorzien. Hierdoor kan het beoogde onderwijs niet worden verzorgd.	Voor kwaliteit van de opleidingen is het belangrijk dat onderwijs op campus kan worden verzorgd. Hybride vormen vergroten de werkdruk, en heeft een negatieve impact op de tevredenheid van studenten.		Schaarste in onderwijsruimten voorsnog niet opgelost. Faculteit wordt gehinderd in de noodzakelijke verbeteringen in het onderwijs (bijvoorbeeld vergroten aantal contacturen.)	Laag	Verruimen gebruikstijd gebouwen en zoeken naar alternatieve locaties.	

Toelichting gebruik van pijltjes:

	Risico neemt toe
	Risico blijft gelijk
	Risico neemt af
NIEUW	Risico is nieuw

9.3 Risicografiek

10. Privacy

10.1 VU-brede privacy prioriteiten

In onderstaande tabel is weergegeven welke acties uitgevoerd gaan worden op het gebied van Privacy.

Prioriteiten VU-breed			
Onderwerp	Beschrijf wat de situatie in uw eenheid op dit moment is	Beschrijf welk doel is gesteld en welke acties u gaat uitvoeren in het komende jaar om daar te komen	Voortgang prioriteiten (deze kolom pas invullen bij de 12-maandsrapportage, wel laten staan in het jaarplan. Indien mogelijk graag kwantificeren)
Accuraatheid en volledigheid verwerkingsregister (PrivacyPerfect en DMPonline)	Voor OZ zijn enkele projecten geregistreerd; dit is niet volledig. Voor OW zijn bijna alle verwerkingen geregistreerd; alleen VULaw (PGO) ontbreekt nog.	Alle OZ met persoonsgegevens dat op of na 1-1-2023 start moet worden geregistreerd. Periodiek zal nagegaan worden of projecten die bij de Commissie Ethiek worden voorgelegd (zover van toepassing) in verwerkingsregister staan geregistreerd. Registratie VULaw afronden.	 + toelichting
Privacybewustzijn	Slechts een klein deel van het wp werkt met privacygevoelige data. Privacybewustzijn groeit. Vooral kennis van wat persoonsgegevens precies zijn kan verbeterd worden. Voor OW kan het privacybewustzijn worden verbeterd. Docenten en opleidingsverantwoordelijken hebben niet altijd begrip voor de AVG-beperkingen op delen van data van studenten.	Privacybewustzijn vergroten. Het verwerkingsregister is m.i.v. 2023 standaard onderwerp in jaarlijks gesprek van Pfh OZ met leiders OZ-programma's. Nieuwe privacy champion OZ zal in gesprek gaan met wp dat onderzoek doet met persoonsgegevens. Voor onderwijs voortdurend aandacht vragen voor beperkingen AVG en actief alternatieven ontwikkelen voor de informatiewens die er leeft.	
Bezetting privacy champions	Op dit moment is één van de twee plekken vacant. Er is een privacy-officer voor onderwijs maar niet voor onderzoek.	Doel voor komend jaar is om ook de vacature voor onderzoek te bezetten. Er wordt een open interne werving gestart onder de wetenschappelijke staf.	
Inzicht in en grip op samenwerkingen en	Hangt samen met onderwerpen 1 en 2: wp is	Bewustzijn WP m.b.t. veilig delen	

<p>leveranciers. Hoe is uw overzicht m.b.t. het delen van persoonsgegevens met externe partijen. Bijvoorbeeld in onderzoeksconsortia.</p>	<p>zich nog niet altijd ervan bewust dat OZ met persoonsgegevens geregistreerd moet worden en dat er een DMP moet worden opgesteld. Bij DMP/registratie is (borging van) veilig samenwerken onderdeel.</p>	<p>persoonsgegevens met externen vergroten. Nieuwe privacy champion OZ zal in gesprek gaan met WP dat onderzoek doet met persoonsgegevens en samenwerkt met externe partijen.</p>	
---	--	---	--

10.2 Concrete verbeterplannen (niet van toepassing)

Geef in deze paragraaf antwoord op de volgende vragen:

- Wat is voor het volgend jaar uw top 3 van prioriteiten (naast die in de vorige paragraaf), welke uitdagingen heeft u daarbij en wat heeft u daarvoor nodig?
- Kunnen er ook activiteiten beëindigd worden? Welke zijn dat en waarom worden deze beëindigd?

Prioriteiten 2024			
A. Concrete verbeteracties	B. Prioriteiten en doelstellingen voor 2024	C. Prioriteiten gereed per:	D. Voortgang prioriteiten <i>(deze kolom pas invullen bij de 12- maandsrapportage, kolom wel laten staan in het jaarplan)</i>
Prioriteit 1: ...			 + toelichting
Prioriteit 2: ...			
Prioriteit 3: ...			

11. Kennisveiligheid

11.1 Bewustzijn over kennisveiligheid

In onderstaande tabellen is weergegeven hoe bewust de faculteit is ten aanzien van kennisveiligheidsrisico's en welke acties worden uitgevoerd om het bewustzijn te vergroten met een korte toelichting bij deze acties.

Kennisveiligheid VU			
Onderwerp	Beschrijf wat de situatie in uw eenheid op dit moment is	Beschrijf welke acties u gaat uitvoeren in het komende jaar om de bewustwording te stimuleren	Voortgang stimuleren bewustwording (deze kolom invullen bij 12-maandsrapportage, wel laten staan in het jaarplan.
Bewustzijn van het wettelijk kader: <ul style="list-style-type: none"> - EU of VN-sanctielijst - Dual use verordening (met name bèta gerelateerd) 	Kader Kennisveiligheid is onder de aandacht gebracht bij afdelingshoofden, programmaleiders en onderzoekers. Onderzoekers is gevraagd in ieder geval de vragenlijst in te vullen.	Actief toetsen op het al dan niet invullen van de vragenlijst. Vragenlijsten archiveren. Aandacht vanuit de portefeuillehouder onderzoek voor dit vraagstuk omdat niet alle onderzoekers nog even veel gevoel hebben bij de aard van de beperkingen.	 + toelichting
<i>Bewust over samenwerking met risicovolle landen</i>	Samenwerking met risicovolle landen komt in onze disciplines nagenoeg niet voor. Het vraagstuk is wel onder de aandacht gebracht bij afdelingshoofden, programmaleiders en onderzoekers.	Geen specifieke acties. HR is alert bij het aantrekken van buitenlandse medewerkers.	
Inzicht in en grip op internationale samenwerkingen binnen de eenheid.	Inzicht is op dit moment niet altijd volledig. Eindverantwoordelijken krijgen soms in een (te) laat stadium zicht op risicovolle onderzoekplannen.	Vergroten alertheid bij onderzoekers voor risico's van de plannen. Voorstellen in een vroegtijdig stadium laten checken op deze elementen. Waar nodig mitigerende voorwaarden in het contract laten opnemen in samenwerking met het Informatiepunt Kennisveilig en BJZ.	